ЛЕНИНЧА МИЛЛИЙ СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 272 (12.926). 22 НОЯБРЬ 1964 ЙИЛ ЯКШАНБА *Баҳоси 2 тийин*

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИ БОРИБ КЎРДИЛАР

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг қирқ йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашмоқ учун Тошкентга келган меҳмонлар 21 ноябрь куни эрталаб Узбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига бордилар ва унинг иши билан батафсил танишдилар.

Виставканинг бош павильонига кираверишда виставкага келган жуда кўп томошабинлар азиз меҳмонларни: КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежневни, РСФСР, Москва, Ленинград, Иваново, Украина, Белоруссия, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Тожикистон, Арманистон, Туркманистон, Эстония делегацияларининг аъзоларини, шунингдек виставкага келган Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари ва аъзоликка кандидатларини, Урта Осиё ташкилотларининг раҳбарларини қизғин табриклаб кутиб олдилар.

Меҳмонлар социалистик Узбекистон тараққиётининг қирқ йил ичида эришган ғоят катта ғалабаларини акс эттирувчи бу виставкага юксак баҳо бердилар. (УзТАГ).

АБАДИЙ МИННАТДОРМИЗ!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА, ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Узбекистон Совет Социалистик Республикасининг ва Узбекистон Коммунистик партиясининг шонли қирқ йиллиги ўтказилаётган қувончли кунда биз, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Узбекистон ССР Олий Совети тантанали мажлисининг қатнашчилари, республиканинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетига ва жонажон Совет ҳукуматига чин кўнгилдан айтилган оташин табрик ва чуқур миннатдорчилик сўзларини йўллаймиз.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг табригида Узбекистон партия ташкилотининг фаолиятига ва республикамиз ишчилари, колхозчилари, интеллигенциясининг фидокорона меҳнатига юксак баҳо берилганлиги республиканинг барча меҳнаткашларини бениҳоя хурсанд қилди, уларнинг қалбини янги ижодий куч ва яратувчилик ғайрати билан тўлдирди, севикли Ватанимизнинг шон-шуҳрати йўлида, коммунизм тантанаси йўлида янги қаҳрамонона меҳнат қилишга руҳлантирди.

Узбек халқи совет халқларининг — қардош халқларнинг катта ва аҳил оиласида, улуғ Ленин партиясининг синалган ва доно раҳбарлиги остида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Утмишда чоризмнинг қолоқ чекка ўлкаси бўлган Узбекистон мўл-кўлчилик ва бахтиёр халқ ўлкаси бўлиб қолди, социализмнинг Шарқдаги ёрқин машъалига айланди.

КПССнинг жанговар ва содиқ отрядларидан бири бўлган Узбекистон Коммунистик партияси республика меҳнаткашларининг жаҳоншумул-тарихий ғалабаларни қўлга киритишларида катта роль ўйнади. У ўзининг қирқ йиллигини ғоявий жиҳатдан етилган ва чиниққан, омма орасида сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб боришдаги хилма-хил тажрибалар билан бойиган ҳолда, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган ҳолда кутиб олмоқда.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Узбекистонда ўзининг миқёси ва аҳамияти жиҳатидан жуда катта социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маданий ўзгаришлар рўй берди.

Республика саноати таниб бўлмаслик даражада ўзгарди. Ҳозир республикада саноатнинг юздан кўпроқ тармоғи бор ва унинг ялпи маҳсулоти 1924 йилдагига нисбатан 63 марта кўпайди. Узбекистон саноат корхоналарининг маҳсулоти жаҳондаги 58 та мамлакатга чиқариб сотилмоқда.

Республикада индустриянинг энг прогрессив тармоғи бўлган химия саноати жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Чирчиқ электрохимия комбинатида, Қўқон ва Самарқанд суперфосфат заводларида, Фарғона азот ўғитлари ва фуранли бирикмалар заводида, Олмалиқдаги олтингугурт кислотаси ишлаб чиқарувчи корхонада қувватлар тез кўпайтирилмоқда. Химия индустриясининг янги гиганти — Навоий химия комбинати ишга тушиш арафасида.

Кейинги йиллар ичида республикамиз ерлари остидан топилган табиий газнинг жуда катта конлари негизида барқ уриб ривожланаётган газ саноати республиканинг ифтихоридир. Узбекистон пахтаси билан бирга унинг гази ҳам ўзбек халқининг улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқлар билан тўхтовсиз мустаҳкамланиб бораётган дўстлигининг рамзи ва моддий ифодаси бўлиб қолди. Қардош республикалар меҳнаткашларининг биргаликда куч ва ғайрат сарфлаши натижасида ўтган йил жаҳонда энг катта Бухоро — Урал газ қувури қурилиб бўлди.

Капитал қурилиш мисли кўрилмаган даражада кенг қулоч ёзди. Республикада индустриянинг янги гигантларигина пайдо бўлиб қолмасдан, шу билан бирга, йирик саноат, маъмурий ва маданий марказларга айланган бутун-бутун шаҳарлар ҳам пайдо бўлди. Бир неча минг километр узунликда темир йўл магистраллари ва автомобиль йўллари қурилди, мамлакатнинг ҳамма томонлари ва кўпгина чет эл давлатлари билан республикамиз ўртасида ҳаво йўллари очилди. Замонавий алоқа воситаларининг ҳамма турлари тўхтовсиз ривожланмоқда.

КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва ССР Иттифоқи Министрлар Советига хурсанд бўлиб шуни маълум қиламизки, Узбекистон саноати етти йиллик план топшириқларида кўрсатилганига қараганда илдамроқ ривожланмоқда. Саноат маҳсулотининг ҳар йилги ўртача ўсиши ўтган беш йил ичида контроль рақамларда кўзда тутилган 8,5 процент ўрнига 9,3 процентга етди. Республика саноати бу йилги ўн ойлик ишлаб чиқариш программасини муддатидан олдин бажариб, мамлакатга пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот берди.

Республика партия ташкилоти, ишчилар синфи, барча меҳнаткашлари ленинчи Марказий Комитетни ва жонажон Совет ҳукуматини ишонтириб, шуни айтадиларки, бундан буён ҳам саноат, транспорт, алоқа тармоқларининг ҳаммасини тез суръатлар билан ривожлантира берадилар ва коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришга муносиб ҳисса қўшадилар.

Узбекистоннинг суғориладиган деҳқончилик асосига қурилган қишлоқ хўжалигида жуда катта силжишлар рўй берди. Республикадаги замонавий ирригацияни улуғ Ленин бошлаб берганлигини ўзбек халқи хурсанд бўлиб, миннатдорчилик билан ва фахрланиб абадий унутмайди ва буни жуда яхши билади.

Туркистондаги ирригация қурилиши ишларига 50 миллион сўм маблағ ажратиш тўғрисида 1918 йил 17 майда Владимир Ильич қўл қўйган декрет кенг миқёсдаги ирригация-мелиорация қурилишини бошлаб юбориш учун негиз бўлди, ўзбек элининг поёнсиз ерларида табиатни ўзгартириш учун умумхалқ юришини бошлаб юборишга сабабчи бўлди. Узбекистон суғориладиган ерлар майдони жиҳатидан ҳозирги вақтда жаҳонда олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Узбекистон қишлоқ хўжалигининг асосий ва етакчи тармоғи бўлган пахтачилик муваффақиятли ривожланмоқда. Республикада пахта етиштириш Совет ҳокимияти йилларида етти баравар кўпайди. Узбекистон ССР мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлиб қолганлиги билан фахрланамиз.

Партия, ҳукумат ва бутун совет халқига хурсанд бўлиб шуни маълум қиламизки, республика меҳнаткашлари пахта тайёрлаш давлат планини муваффақиятли бажардилар ва социалистик мажбуриятни бажариш — бу йил мамлакатга 3 миллион 600 минг тонна пахта бериш учун ҳозир қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Қишлоқ хўжалигида техникани тараққий эттириш соҳасида республикада олға томон жуда катта қадам қўйилди, комплекс механизация асосида ғўзани ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг прогрессив усуллари кенг жорий этилмоқда. Пахта ҳосилини териш ҳам тўла равишда машиналаштириладиган пайт яқинлашиб қолди.

Бу йил 800 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» машиналарда териб олинди.

Бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ҳам анча кўпайтирилди. Бу йил давлатга пландаги 15 миллион пуд ўрнига 38 миллион пудга яқин дон сотилди. Қоракўл терилари тайёрлаш плани 110,2 процент, пилла тайёрлаш плани 104 процент, қовун-тарвуз тайёрлаш плани 121,5 процент, сабзавот тайёрлаш плани 108 процент бажарилди. Тухум харид қилиш йиллик плани муддатидан олдин адо этилди. Утган йилнинг шу кунигача сотилганидан кўпроқ гўшт ва сут топширилди.

Республика партия ташкилоти, колхозчи деҳқонлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтириб, шуни айтадиларки, улар бундан буён ҳам ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчларини шараф билан бажара берадилар, пахтачиликни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини жадал суръатлар билан ривожлантирмоқ, коммунистик мўл-кўлчилик йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшмоқ учун ўзларининг куч ва ғайратларини аямайдилар.

Қувончли юбилей кунларида республика меҳнаткашлари Совет Узбекистонидаги маданий революциянинг ажойиб самараларини ленинчи коммунистлар партиясига зўр миннатдорчилик ҳислари билан якунламоқдалар.

Октябрь революциясига қадар Узбекистон патриархал сарқитларга эга бўлган қолоқ ўлка бўлиб, аҳоли орасида саводлилар атиги икки процентгина эди. Эндиликда Узбекистон ССР ёппасига саводхон, фани, маданияти, адабиёти ва санъати юксак даражада ривожланган республикадир. Узбекистон республикаси мактаблар, олий ва ўрта ўқув юртлари, илмий тадқиқот институтлари, маданият саройлари, клублар ва кутубхоналарнинг кенг шохобчалари билан қопланди.

Республикада матбуот, радио ва телевидение кенг ривожланди. Газета, журнал, китоб, радиоприёмник, телевизор одамлар турмушига мустаҳкам сингиб кетди. Узбекистон адабиёти ва санъати янги социалистик мазмун билан тўлиб гуллаб-яшнади, унинг жанрлари ва формалари бениҳоя бойиди. Жуда кўп талантли ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, кино ва театр ходимлари ўсиб етишди, уларнинг ижоди халқ орасида кенг манзур бўлди.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида одамлар турмушининг бутун уклади, уларнинг турмуши ва дунёқараши тубдан ўзгарди, юксак идеалларга эга бўлган, кенг маълумотли, ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм, коллективизм, ўртоқлик, ижтимоий бурчга содиқлик ҳислари ва олижаноб туйғулари билан суғорилган янги киши ўсиб етишди.

Бундан буён ҳам марксизм-ленинизм ўлмас идеяларининг тантанаси учун курашувчиларнинг биринчи сафларида бўлишни, коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси принципларини одамлар турмушига сингдириш учун ҳормай-толмай кураш олиб боришни Узбекистоннинг фан ва маданият арбоблари ўзларининг энг биринчи бурчлари, деб биладилар.

Узбек хотин-қизларининг турмуши тубдан ўзгарганлиги Совет ҳокимиятининг энг катта ғалабасидир. Революцияга қадар оила ва жамиятда ҳуқуқсиз бўлган ўзбек хотин-қизлари совет тузуми шароитида ишлаб чиқариш фаолиятининг, давлат, иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий турмушнинг ҳамма соҳаларида тўла ҳуқуқли бўлиб қолдилар, янги турмушнинг актив қурувчиларига айландилар.

Қувончли юбилей кунларида ўзбек халқи Узбекистоннинг қирқ йил ичида босиб ўтган шонли йўлига мамнуният билан қараб, жонбозлик билан қилган ўз меҳнатининг ажойиб якунлари билан ҳақли равишда фахрланиб, чексиз миннатдорчилик ҳислари билан шуни англаб турибдики, мана шу жуда катта муваффақиятларнинг ҳаммаси шонли Коммунистик партия, унинг ленинча миллий сиёсати туфайли эришди.

Ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилганлиги туфайлигина ўзбек халқи социал ва миллий зулмдан абадий халос бўлди, ўзининг миллий давлатини вужудга келтиришга, мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга, жуда кўп сонли малакали кадрларни ўстиришга, замонавий қудратли индустрияни ва сермаҳсул қишлоқ хўжалигини вужудга келтиришга муваффақ бўлди, моддий фаровонликка ва халқ турмушининг маданий даражасини юксалтиришга, омманинг ижодий ташаббускорлигини ва халқ талантларини кенг равнақ топтиришга эришди.

Узбекистон ССРнинг экономикани ва маданиятни ривожлантиришдаги тарихий муваффақиятлари кўп миллатли социалистик Ватанимиздаги халқлар ленинча дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги тантана қилганлигининг натижасидир. Узбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқи халқлари билан дўстлик, аввало, улуғ рус халқи билан дўстлик туфайли ўзларининг бахтиёр бўлаётганликларини, ўзларининг порлоқ келажаклари таъминланганлигини ўз тажрибаларида кўриб ишондилар. Рус халқи ўзининг шонли ишлари, равшан ақл-идроки ва сахий қалби билан ҳамманинг ҳурматига ва қизғин ташаккурига сазовор бўлди.

СССР халқларининг дўстлиги социалистик қурилиш жараёнида ўсди ва мустаҳкамланди. Бу дўстлик Улуғ Ватан уруши даврида зўр куч билан намоён бўлди ва даҳшатли синовларнинг ҳаммасига шараф билан бардош берди. Эндиликда СССР халқларининг дўстлиги янги босқичга қадам қўйдики, бу босқичда миллатлар бир-бири билан янада яқинлашади ва уларнинг тўла бирлигига эришилади.

Узбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига тантанали қасамёд қилиб айтамизки, улуғ рус халқи билан ва СССРнинг барча қардош халқлари билан бузилмас дўстлик ва ҳамкорликни бундан буён ҳам кенгайтира ва мустаҳкамлай берамиз, бу муқаддас дўстликни ҳаётимиздаги энг азиз нарса деб асрай берамиз, бу дўстликка ҳамма ишда, ҳамиша, охиригача содиқ бўлиб қоламиз.

Мана шу қувончли юбилей кунларида Узбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети ва жонажон Совет ҳукумати теварагида ўз сафларини тағин ҳам мустаҳкам жипслаштиришга тантанали қасамёд қиладилар.

Гўзал эртаги кунимиз йўлини Ленин идеяларининг сўнмас нури ёритиб турибди. Уни партиямизнинг XX, XXI ва XXII съездларида коллектив бўлиб ишлаб чиқилган ва КПСС Программасида ифодаланган бош йўли белгилаб берди.

Узбекистон Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитетининг доно ва синалган раҳбарлигида республика меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат активлигини бундан буён ҳам янада ошира беради, ишчилар синфини, колхозчи деҳқонларни ва халқ интеллигенциясини севикли социалистик Ватаннинг қудратини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга ва унинг бойликларини кўпайтиришга сафарбар қила беради.

Яшасин Совет Иттифоқи республикалари қардош оиласидаги тенг республикалардан бири бўлган Узбекистон Совет Социалистик Республикаси!

Яшасин СССР халқлари дўстлиги, озодлиги ва бахт-саодатининг таянчи бўлган улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин коммунизм тантанаси учун курашда совет халқининг илҳомбахш ва раҳбар кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

БУ МАКТУБ УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ШУ ЙИЛ 20 НОЯБРДАГИ ТАНТАНАЛИ ЮБИЛЕЙ МАЖЛИСИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ПАХТАЧИЛИКНИНГ ТЕХНИКА БАЗАСИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ЮБИЛЕЙ ТАНТАНАЛАРИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ЯНГИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКАСИ БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, Совет Ўзбекистони ва республика Компартиясининг 40 йиллиги байрамида қатнашиш учун қардош республикалардан келган делегацияларнинг аъзолари 21 ноябрь кунининг биринчи ярмида, Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини кўздан кечиргандан кейин, республика ва Ўрта Осиё ташкилотларининг раҳбарлари билан биргаликда Ўрта Осиё машина-синаш станциясига бордилар.

Бу ерда улар пахтачиликни механизациялаштириш учун мўлжалланган техника комплекси билан танишдилар.

... Жуда катта «дала конвейери»нинг қисмлари бўлган неча ўнлаб машина ва қуроллар энг қулай ва ифодали «стенд»да — «оқ олтин» кўсаклари билан қопланган далада саф тортиб турибди. Ана шу машиналар пахтакорлар меҳнатининг талайгина қисмини ўз зиммасига олди, пахтазорларни ишлаш соҳасидаги кўпгина жараёнларни енгиллаштирди, тезлаштирди, яхшилади. Бу ерда тупроқни экишга тайёрлаш, чигит экиш, ғўзани механик ва химиявий усулда ишлаш, суғориш ва пахтани териб олиш ҳамда ташиш учун мўлжалланган машиналарда республика конструкторлик бюролари ва институтларининг, Тошкент, Чирчиқ, Андижон заводларининг ва Ватан пахтачилигининг чинакам техника базаси бўлиб қолган бошқа саноат марказларининг маркалари қўйилган. Колхоз ва совхозларга неча ўн минглаб машиналар ана шу заводлар ва саноат марказларидан жўнатилмоқда.

Турсуной Охунова, Турсуной Раимова, Валентин Тюпко, Жавод Кўчиев ва пахтачиликнинг бошқа донгдор усталари бу техникани ишлаб турган пайтда намойиш қилиб кўрсатдилар.

Дала шароитида синаб кўрилаётган машиналарнинг тажриба нусхалари зўр қизиқиш туғдирди. Бу машиналар яқин орада пахтачиликда ишлатила бошлайди. Янги машиналар, қуроллар, мосламалар кўплаб ишлаб чиқарилаётган ҳозирги машиналардан ўзларининг серунумлиги ва тежамлилиги билан ажралиб туради.

Энг сермеҳнат иш бўлган пахта теримини механизациялаштириш учун мўлжалланган янги техника айниқса кенг кўламда кўрсатилди. Меҳмонлар Мамажон Дадажонов бошқараётган тўрт қаторли машҳур «Пахтакор» машинасини ишлаб турган пайтда кўздан кечирдилар. Мамажон Дадажонов бу йил қарийб 370 тонна «оқ олтин» териб берди. Бу эса, бутуниттифоқ рекордидир! Тор ва кенг қатор ораларида ишлаш учун мўлжалланган «зангори кемалар» — тўрт қаторли ва икки қаторли машиналар бирин-кетин далада пайдо бўлади. Бу машиналарнинг кўпгина узеллари унификация қилинган. Бу эса ишлаб чиқаришда янги техникани ўзлаштиришни енгиллаштиради. Пахта терадиган янги машиналарнинг юксак унумли ишлаши билан бирга уларнинг таркибидаги металл қисмлар камайтирилган, уларни бошқариш соддалаштирилган.

Механизаторлар, конструкторлар, олимлар пахта етиштиришни комплекс механизациялаштириш учун мўлжалланган машиналарни янада мукаммаллаштириш соҳасидаги ўз режалари билан ўртоқлашдилар.

Меҳмонлар машина-синаш станциясини кўздан кечирганларидан кейин, Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозига бордилар.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Узбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Узбекистон Коммунистик партиясининг қирқ йиллиги шарафига қабул маросими ўтказдилар.

Қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, қардош иттифоқдош республикалардан, Москва, Ленинград, Ивановодан юбилей тантаналарига келган делегацияларнинг раҳбарлари ва аъзолари, ССР Иттифоқи Олий Советининг, Узбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, фан, маданият ва санъат арбоблари иштирок этдилар.

Қабул маросими самимият ва ғоят дўстона вазиятда ўтди.

(УзТАГ).

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети республика областлари ва ишлаб чиқариш бошқармалари ва совхозлари ўртасида пахтани териш ва уни давлатга сотиш юзасидан социалистик мусобақанинг ноябрнинг иккинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Хоразм областига** берилди (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Раҳимов,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Муродов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ҳожиева,** қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Оратовский,** область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Сибагатуллин,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Пак**). Бу область ўн кун ичида йиллик планнинг 16.2 проценти миқдорида пахта тайёрлаган, 14.92 процент пахтани машинада териб олган. Байроқ Самарқанд областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Қорақалпоғистон АССРга** берилди (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Камолов,** Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ **Ешимбетов,** Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Айтмуродов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Канязов,** Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри ўртоқ **Бритов,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Кан,** «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси ўртоқ **Сеитов**). Автоном республикада ўн кун ичида йиллик планнинг 15.41 проценти миқдорида пахта тайёрланиб, машина билан 14,11 процент пахта териб олинган.

Кўчма Қизил байроқ Самарқанд областининг **Булунғур ишлаб чиқариш бошқармасида** қолдирилди. (Бошқарма бошлиғи ўртоқ **Каримов,** партия комитетининг секретари ўртоқ **Мелиев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мақсумов,** комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Жабборов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг раиси ўртоқ **Ражабов**). Бошқарма ўн кун давомида йиллик планнинг 19,52 проценти миқдорида пахта тайёрлаган ва машиналар билан 12,52 процент пахта териб олган.

Кўчма Қизил байроқ Қорақалпоғистон АССР **Кегайли ишлаб чиқариш бошқармасига** берилди (бошқарма бошлиғи ўртоқ **Наврўзбоев,** партия комитетининг секретари ўртоқ **Холмуродов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мадаминов,** комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Зонтов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг раиси ўртоқ **Жалменов**). Бу бошқарма ўн кун давомида йиллик планнинг 19,28 проценти миқдорида пахта тайёрлаган ва машиналар билан 13,36 процент пахтани териб олган. Байроқ Қўнғирот ишлаб чиқариш бошқармасидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги **«Тахтакўпир» совхозига** берилди (совхоз директори ўртоқ **Усаков,** партия комитетининг секретари ўртоқ **Сеитниёзов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Абдухолиқов**). Бу совхоз ўн кун ичида йиллик планга нисбатан 22.23 процент пахта тайёрлаган ва машиналар билан 29.02 процент пахтани териб олган.

Самарқанд ишлаб чиқариш бошқармаси хўжаликларида ва Қорақалпоғистон АССРдаги «Москва» совхозида пахта тайёрлаш яхши ташкил этилганлиги қайд қилинди.

* * *

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети ноябрнинг иккинчи ўн кунлигида кузги дон экишнинг якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сирдарё областига** беришга қарор қилдилар (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Маҳмудов,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тасанбоев,** қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Руцкий,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Сеипов**). Бу областда ўн кун ичида пландаги дон экиладиган майдонларнинг 6,4 проценти ҳайдалган ва 14.1 процентига уруғ ташланган. Ҳаммаси бўлиб 76,5 процент майдонга дон экилган. Қизил байроқ Самарқанд областидан олиб берилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси олтинчи чақириқ Олий Советининг тўртинчи сессияси 1964 йил 22 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 21 ноябрь.

Ўзбек халқи эришган жуда катта муваффақиятлар ленинча миллий сиёсат тантана қилганлигини, мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва қардошларча ўзаро ёрдами тантанасини, совет ижтимоий тузумининг кучи ва ҳаётийлигини ёрқин исбот этади.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Узбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Узбекистон ССР Министрлар Советига юборган табрик хатидан).

БУХОРО ОЛТИНИ

Жабай БАЛИМОНОВ.

Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Томди бошқармасидаги «Оқтов» колхозининг аъзоси

Москвадаги СССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида австралиялик бир чорвадор билан бўлган суҳбат ҳали-ҳали эсимда.

— Қанча қўйинг бор? — деб сўради ўшанда у мендан.

— Қарийб икки миллион, — деб жавоб бердим.

— Бухоро қоракўл терисининг жаҳон миқёсида бозори чаққон. Олтин бараварига юради. Катта капиталист экансан. Лекин шунча давлат билан ўзинг ҳам қўй боққанингга ҳайронман. Мана бу стендда шундай деб ёзибдилар.

Мен суҳбатдошимга Бухоро областида шунча қўй борлигини, уларни менга ўхшаган минглаб чўпонлар кўз қорачиғидай парваришлаб, эл-юрт бойлигига бойлик қўшаётганларини таржимон орқали тушунтирганимда, чорвадор — капиталистнинг башараси бужмайди, сўнгра эса истеҳзоли кулар экан:

— Бундан нима мақсад, қандай фойда? Меҳнатни сен қилсангу, роҳатини кўпчилик кўрса? — деди.

Мен унинг сўзини бўлиб:

— Ҳар ким ўз қобилиятига яраша ишлаб, эҳтиёжига яраша нозу-неъматларга эга бўладиган коммунистик жамият қуряпмиз. Ана шу хайрли йўлда меҳнат қилган инсон эл-юртда қадрланади, — деб жавоб бердим.

— Мана, ўзимни мисолга олай. Ўтмишда умримнинг қаймоғи бойлар эшигида пода ҳайдаш билан ўтган. Лекин қорним тўйиб овқат еганимни, устим бут бўлганини эслолмайман. Доим ташвиш, машаққат йўлдошим бўлди.

Октябрь қуёши порлаб, бошимизга нур сочгандан кейингина биз ҳаётнинг нималигини билдик, меҳнатимиз ардоқланди. Бу эса жамоат бойлигини кўпайтиришга рағбатлантириб юборди. Коллектив хўжаликнинг менга бириктиб қўйган 550-600 қўйидан ўтган қирқ йил ичида юз мингдан ортиқ қўзи, кўп миқдорда қоракўл тери, жун олдим. Ҳар йили ҳар юз совлиқдан ўртача 150-160 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3-3,5 килограммдан жун олиш айтишга осон. Томa-томa кўл бўлгандек, бу рақамлар йил сайин жамлана бориб, катта салмоқни ташкил этади.

Бундан 40 йил илгари Бухоро чегарасида ҳаммаси бўлиб 250-300 минг қўй бўлган, 1940 йилга келиб уларнинг сони 721 минг бошга етди. Биз 37 йилдан буён халқаро бозорда ўз қоракўл теримизни энг юқори баҳоларда сотяпмиз.

Капиталистлар буни тушуна олармиди? Халқ учун хизмат қилиш бахт. Ўз меҳнатим туфайли рўзғорим бут, турмушим фаровон, кўркам уйларда яшаяпмиз. Ҳар йили бир неча минг сўмлаб даромад қилгандан кейин ана шундай тўқ ва маданий яшайсан, киши. Менинг хизматларимни партия ва Ватан муносиб тақдирлади. Бир қанча орден, медаллар олдим. Менга бир эмас, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони беришди. Фахрий академик қилиб сайладилар. «Оқтов» колхозининг ўзим туғилган овулида бюстимни ўрнатдилар. Ҳозир отаримни ўғлим Жақсилиқ Жабоевга топширдим. У ўрта мактабни тамомлаган, ҳозир Самарқанд қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқияпти.

Сени шунча эъзозлагандан кейин, кучингга куч, белингга қувват кирар экан. Мен пенсионерман деб қараб ўтирмайман. Ўғлимга, колхозга ёрдамлашаман, областдаги чорвадорлар олдида тез-тез бўлиб, ўз маслаҳатларим билан уларни хушнуд қиламан, чўпонлик сирларини ўргатаман. Областнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашаман. Ўғлим бу йил ўзига бириктилган 586 бош совлиқнинг ҳар юзтасидан 170 қўзи, ҳар қўйдан 3 килограмм жун олди. Қоракўл тери ва жун нуқул биринчи сортларга топширилди. Гўштга топширилган қўйларнинг ўртача оғирлиги 55-60 килограммни ташкил этди. Колхозимиздаги қўйлардан бу йил 50729 бош соғлом қўзи олинди. Шундан 21372 боши боқишга қолдирилди. Қоракўл тери ва жун таннархи пландагига нисбатан 39 процент камайди. Бу катта рекорд! Колхозимиз, бутун область чорвадорлари эришган ютуқ — менинг ютуғим. Эл-юрт эришган бахт — менинг бахтим. Совет Ўзбекистони ташкил топгандан буён ўтган 40 йил ичида биз моддий ва маънавий томондан ана шундай ўсиб улғайдик.

Сиз адашмадингиз, жаноб! Чиндан ҳам мен катта Совет капиталистиман. Ҳар йили олинаётган сурув-сурув қўзилар, ҳар йили жаҳон бозорида олтин баравариga сотилаётган Бухоро қоракўл териси халқ бойлиги, демак менинг ҳам бойлигимдир. Советлар юртининг граждани бўлганим билан фахрланаман.

Илм-фанда мўъжизалар яратиш, космосни забт этиш, моддий бойликлар яратиш учун завқли меҳнат қилиш, ижод этиш, жасорат ва қаҳрамонликлар кўрсатишдан иборат катта мақсад — коммунизм йўлидан бораётган мамлакатнинг фуқароси бўлиш қанчалик бахт! Ер юзида Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик, Бахт-саодатни барқарор этиш идеалининг байроқдори бўлган Ватаним билан фахрланаман.

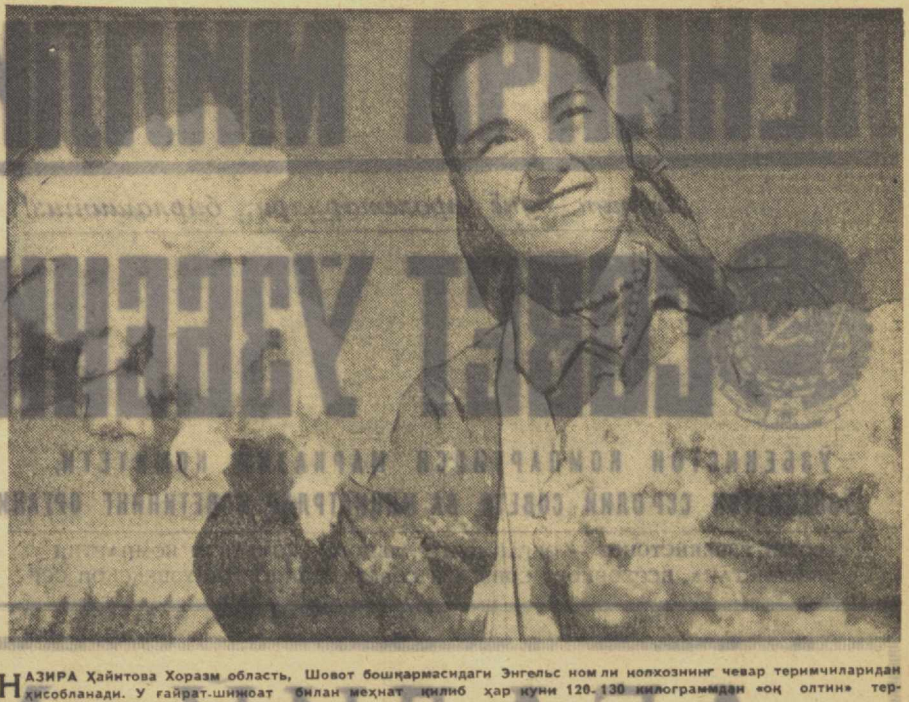

НАЗИРА Ҳайитова Хоразм область, Шовот бошқармасидаги Энгельс номли колхознинг чевар теримчиларидан ҳисобланади. У ғайрат-шижоат билан меҳнат қилиб ҳар куни 120-130 килограммдан «оқ олтин» термоқда. Суратда: Назира Ҳайитова.

Дурдоналар диёри

МАМЛАКАТИМИЗ «оқ олтин» кони — ғўзаа Фарғонанинг таъриф-тавсифини эшитмаган киши бормикин дунёда? Ноз-неъматлар водийси азим Тошкентни, ўз хазиналарини халқимизга инъом этаётган Сирдарё воҳасини ҳавас қилмаган ва унга мафтун бўлмаган ким бор дейсиз! Бугун жонажон Ўзбекистонимиз тўйини тантана билан байрам қилар эканмиз, келажакда Фарғона каби, Тошкент ва Сирдарё сингари воҳалар барпо этишни кўнглимизга яна тугиб қўямиз ва мисли кўрилмаган қаҳрамонликлар сари отланамиз.

Қарши дашти бир миллион гектардан ортиқроқ бўм-бўш ерни эгаллаган бепоён массивдир. Лекин унинг яқин йиллар ичида юқорида таъриф этган водийларимиз каби ажойиб диёрга айланишини ҳавас қилиб катта ва улуғ ишга бел боғладик.

Қарши даштида қиш жуда қисқа бўлиб, йилда 209-214 кун илиқ келади. Бошқача қилиб айтганда, Қарши дашти пахта етиштириш, айниқса, ингичка толали пахта, дон, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун жуда қулайдир.

Қарши даштини ўзлаштириш ҳақида бундан бурун ҳам кўп фикр юритилган. Бироқ Амударё сувини чўлга оқизиш учун қудратли электр энергияси манбалари етарли бўлмаганлиги сабабли бу иш кечиктирилган. Эндиликда Вахш, Норин, Сирдарё, Чирчиқ дарёларида янги қудратли электростанциялар барпо этиш, Бухоро табиий гази базасида теплоэлектростанциялар қуриш йўли билан бу ишни амалга ошириш учун реал имкониятлар вужудга келди.

Қарши даштини суғориш ва ўзлаштириш учун 200 километр узунликдаги Қарши магистрал канали қурилади. Шўрсой канали ишга туширилади. Шу билан бирга, бир миллион гектар майдонни сув билан тўла таъминлаш учун қўшимча равишда 1,2 миллиард кубометр сув сақлаш ҳажмига эга бўлган Таллимаржон сув омбори ва 2,5 миллиард кубометр сув сиғадиган Шўрсой сув омбори қурилади.

Амударёдан сув Таллимаржон сув омборига 140 метр баландликка, Шўрсойга эса 85 метр баландликка насослар ёрдамида кўтарилади. Бу насос станцияларига ҳар йили 3,8 миллиард киловатт соат электр энергияси сарфланади. Бу — Россияда 1913 йилда сарфланган электр энергияси қувватидан икки баравар зиёддир.

Қарши даштида 100 та пахтачилик совхози ташкил этилади. Уларнинг ҳар бири 10 минг гектар майдонга эга бўлади. Шунингдек, 40 га яқин пахта тозалаш заводлари, 12 та ёғ-экстракция ва мевачилик-консерва заводлари қурилади. Қарши даштида 1 миллион гектардан зиёдроқ ер ўзлаштирилиб суғорилганидан кейин ҳар йили 2 миллион тоннага яқин «оқ олтин» олинади.

Ана шу ишларни амалга оширмоқ учун 2 миллиард 200 миллион кубометр ҳажмдаги ер ишларини, 15 миллион кубометрли бетон ҳамда темир-бетон ишларини бажариш керак, 5 миллион квадрат метрли уй-жой, минглаrча километр асфальт-бетон ва бетон йўллар қуриш керак.

Бундай жуда катта ҳажмдаги ишларни қисқа муддатларда бажариш қудратли ишлаб чиқариш-техника базасини вужудга келтиришни талаб этади. Икки-уч йил давомида уч асосий пунктда: Қарши магистрал каналининг бош қисмида — Қизилоёқ районида ишлаб чиқариш базаси ва 12 минг кишилик ишчилар посёлкаси, Таллимаржонда ҳам худди шундай база ва 9-10 минг кишилик шаҳарча, Қарши шаҳри яқинида ҳам саноат қурилиш материаллари корхонаси ва 30 минг киши яшайдиган ишчилар шаҳарчаси барпо этилади.

Шу кунларда мамлакатимиздаги 13 та лойиҳалаш институтларида Қарши даштини суғориш ва ўзлаштириш юзасидан техникавий лойиҳалар тузилмоқда. «Средазгипроводхлопок» институти эса Қарши даштидан 1 миллион гектар ерни суғориш ва ўзлаштиришнинг умумий схемасини ҳамда биринчи навбатда 200 минг гектар ерни ўзлаштириш бўйича бош план тузаётир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига асосан «Каршистрой» бошқармасининг тузилиши даштни ўзлаштириш ишларини жадаллаштириб юбориш учун ёрқин истиқболлар очиб берди. Бизнинг биринчи галдаги вазифамиз 1964—1970 йиллар давомида 700 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштириш ва 200 минг гектар даштга сув чиқариш ва уни ўзлаштиришдан, 20 та пахтачилик совхози тузишдан иборатдир. «Каршистрой» ўз составида 70 га яқин ташкилот ва корхоналарга, шу жумладан, бир қанча йирик ихтисослаштирилган қурилиш трестлари ҳамда ўнларча қурилиш-монтаж бошқармаларига эга бўлади.

СССР Олий Совети сессияси томонидан тасдиқланган халқ хўжалик планига кўра, 1964—65 йилларда Қарши даштида жуда катта ҳажмдаги ишларни амалга оширишга кўп миқдорда маблағ ажратилди. Қизилоёқда темир йўл станцияси билан бирга ишлаб чиқариш базаси, Таллимаржонда ишлаб чиқариш базаси, 152 километр масофага чўзилган Қарши — Таллимаржон — Амударё йўли, Навоий—Қарши—Амударё юқори вольтли электр ўтказиш линияси, телефон алоқаси шохобчалари, шунингдек, уй-жойлар, маданий-маиший ва бошқа объектлар қурилиши жадал олиб борилмоқда.

Ташкилий даврдаги баъзи қийинчиликларга қарамай, «Каршистрой» қурувчилари коллективи 1964 йил халқ хўжалик планига мувофиқ даштга сув чиқариш ва уни ўзлаштириш юзасидан тайёргарлик ишларини қизитиб юборди. Даставвал Қизилоёқда биринчи ишлаб чиқариш базаси қурилишига киришилди. Шу йилнинг охирига қадар бу ерда 6 минг квадрат метрли уй-жой фойдаланишга топширилади, ҳозир бир йўла 150 киши овқатланадиган ошхона, 200 ўринли клуб, 110 ўринли чойхона, болалар боғчаси, касалхона, аптека, савдо павильонлари ишлаб турибди.

Шу йилнинг 8 августида Қарши машина канали қурилиши бошлаб юборилди. Ҳозир трассада 50 та қудратли ер қазиш машинаси бетиним ишлаб турибди. 152 километр узунликдаги Қарши—Амударё автомобиль йўли қурилишида тупроқ ишлари тамомланай деб қолди. Шағал ташишда 150 самосвал автомашиналари ишлаб турибди.

Қарши шаҳрида 11.000 квадрат метрли уй-жойлар қурилмоқда, бу уй-жойлар шу йилнинг охиригача фойдаланишга топширилади. 2.600 гектар майдонда йирик боғдорчилик-узумчилик совхози ташкил этиш юзасидан тегишли тадбирлар белгиланмоқда.

Қарши шаҳри районида қурилиш индустрияси бўйича саноат — қурилиш материаллари комбинати барпо этиш юзасидан лойиҳа ишлари тамомланди. Бу комбинатда доимий равишда 9.000 киши ишлайди.

Келгуси йили асосий эътибор ишлаб чиқариш базалари, уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишига, Қарши машина канали, насос станциялари қурилишига қаратилади. Шунингдек, мелиорация ишларига ҳам алоҳида эътибор берилади. Жанубий, Марказий, Шимолий коллекторлар қурилади. Шу йилнинг ўзидаёқ 130 километрли Жанубий коллектор қурилишига киришамиз.

Кўриниб турибдики, қурилиш ишларининг жуда катта ҳажми малакали ишчилар, инженер-техник ходимлар бўлишини талаб қилади. Шу мақсадда Шаҳрисабздаги қишлоқ хўжалиги техникуми «Каршистрой» бошқармаси ихтиёрига топширилди. Бу техникумда шу ўқув йилида 3 та янги бўлим очилиб, 300 киши қабул қилинди, ҳозир бу ерда 543 студент таълим олмоқда. Қарши шаҳрида 6 бўлимдан иборат янги политехникум очилди. Унда 450 студент ўқимоқда. Чимқўрғон посёлкасида механизаторлар тайёрлаш билим юрти ишлаб турибди.

Қарши даштини ўзлаштириш ва суғориш юзасидан иш олиб бораётган «Каршистрой» коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 40 йиллик юбилейини катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритган ҳолда кутиб олди.

Яна бир неча йил ўтгач, Қарши дашти таниб бўлмаслик даражада ўзгариб кетади. Бу ерда мамлакатимизнинг «оқ олтин» кони вужудга келади. Қарши дашти коммунизмга хизмат қила бошлайди.

Б. УСМОНОВ,
«Каршистрой» бошқармасининг бошлиғи.

ОПА-СИНГИЛЛАР

Ўтмишда қашшоқ деҳқонларнинг бири бўлиб қора қозонини қайнатишга зўрға қурби етган ҳоли-қудрат оиланинг қизлари — дала лочинлари қаҳрамонлар. Ҳа, опа-сингиллар Турсуной, Инобат, Хайри Охуноваларнинг жаҳонларга улашгудай ноёб бахти бор. Ўз тақдирини ўз қўли билан яратган қизларнинг ҳар бири ҳақида катта роман ёзса арзийди. Чунки улар ўт юраги, қудратли билаги, орзуларга лиммо-лим ёшлик ҳарорати билан кўк ўпар хирмонлар бунёд этаётир.

Биз бу ажойиб қизларни тарбиялаб вояга етказган саховатли аёл Башорат холанинг суҳбатида бўлдик: ўтмишда онам ҳам, мен ҳам бойлар эшигида чўри эдик, — дейди Башорат хола. Бутун ёшлигим, рўзғорда бир амаллаб тирикчилик ўтказиш ташвиши билан ўтди.

Ўқиш, мактабга бориш, юракдаги орзу-умидларга эрк бериш ҳақида ўйлаш гуноҳ эди у замонларда. Ҳамроҳимиз — қозон-товоқ, супурги. Бўш қолсак дўппи чатирдик.

Эгнимизда бўз кўйлак, оёғимизда чипта ковуш. Ҳа, аёллар ғам-ғусса, чўрилик учун яралган, деган сўзларни қулоғимизга қуйиб қўйишган эди. Башорат хола кўзига ёш олди-ю, ўтмиш ҳақидаги сўзларига хотима ясади... Ариқдаги сувдек ўтди-кетди у даврлар. Башорат хола кенжа невараси Қаҳрамоннинг шўхликларига маҳлиё бўлиб бир зум жим қолди.

Она ҳозир Турсунойнинг 3 фарзандини кўз қорачиғидай авайлаб тарбия қилаётир. У ўз қизининг қувончларига ҳам, ташвишларига ҳам шерик. Турсуной даласидаги пахталарнинг қийғос очилгани, терим суръатининг бориши ҳақидаги маълумотларни Башорат хола жуда яхши билади. Башорат хола меҳр-муҳаббати билан тайёрланган ширин таомлар Турсунойнинг ғайратига-ғайрат қўшади. Турсуной икки ярим мавсум нормасини 21 кунда бажарди. Унинг муваффақиятларида шубҳасиз меҳрибон онанинг ҳиссаси буюкдир.

Она, фахрланишга ҳақингиз бор, фарзандларингизнинг ҳар бири ўн йигитнинг ишини қилаётир, эл-юрт хазинасига ҳисобсиз бойликлар қўшаётир. Эски замонда қиз боққунча бир тўрва туз сақла дейишар экан. Қиз боланинг машина рулига ўтириб агрегатларни бошқариши уларнинг хаёлига ҳам келмаган бўлса ажаб эмас-да! Турсуной отасидан барвақт ажралди. Оила фарзандлари ҳақида қайғуриш унинг зиммасига тушди. Сингиллари Инобат ва Хайрихон ҳали жуда ёш бўлганидан Турсуной отасидан қолган оғир кетмонни елкасига ташлаб колхозга ишга чиқди. Қўллари қабариб, беллари букилиб ер чопар экан, инсон меҳнатини енгиллаштирувчи машина ҳақида ширин ўйлар сурар эди.

Турсуной биринчи дафъа ер ҳайдовчи тракторни кўрганда унга соатлаб термилар, машина рулига ўтирган йигитга ҳаваси келарди. Терим машинасининг пахтазорга кириб келиши қизнинг бутун тинчлигини олиб қўйди. У механизатор бўлиш ишқи билан ёнди. Оддий ўзбек қизининг шуҳрати бутун мамлакатга таралди. Энди у меҳнат қаҳрамони. Зумрад пахтазор. Авжи терим палласи... Ҳамма ёқда меҳнат завқи жўш урмоқда. Она ер бағридан дур тераётган шўх йигит-қизларнинг дилни қитиқловчи яллалари қулоққа чалинади. Ҳў, нариroқда пештоқида Қизил байроқ ҳилпираб турган дала шийпони денгизда сузиб юрган елканни эслатади. Атрофга боқасан-да, қалбинг завққа тўлади. Чаноқлардаги лўппи-лўппи «оқ олтин» сенга қараб жилмаяётгандай.

Пайкал этагида қудратли «ХВС»нинг мотори кучли наъра тортди-да, шийпон томон суза кетди. Машина бир текис, равон келмоқда. Орқароқда яна бир «ХВС» кўзга ташланди. Гўё машиналар ўзаро келишгандек аста бир томонга кела бошлади. Бункерлар ичида капалак ўйин қилиб тушаётган пахта тобора кўпаймоқда. Бундан завқланган механик-ҳайдовчи агрегат рулини дадиллик билан бошқариб келарди. Машина бизга яқинлашгач Турсунойни танидик. У ҳам «ҳозир етиб бораман» дегандек бизга жилмайиб қўйди. Қудратли «зангори кема»ларнинг бирини бошқараётган Турсуной Охунованинг чеҳрасидан улуғ ишга бел боғлаганлиги сезилиб турибди. У баъзан кунлари машина бункеридан 12-13 тоннадан «оқ олтин» тўкди. Иккинчи агрегат ҳам яқинлашгач, кўзларимизга ишонқирамай бошладик. «Наҳотки рулдаги Султон аканинг ўзи бўлса-я!» Ҳа, тахминимиз тўғри чиқди. Худди ўшанинг ўзи. Рулда — ўша танишимиз, машҳур механизатор, колхоз раиси Султон Шерматов.

Севгининг қудратига тахсинлар бўлсин. Раис севган ёридан орқада қолмаслик, унинг ёнида бўлиш учун механизаторликни ҳам ўрганиб олган. Икки шунқорнинг, икки вафодорнинг пахтазорда жавлон уришини кўриб илҳом оласиз, қалбингиз ифтихорга тўлиб-тошади.

Султон Шерматов раислик қилаётган колхоз аъзолари ҳар йили она-Ватанни янгидан-янги ютуқлар билан қувонтирмоқдалар. Миришкорлар бу йил 870 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 27 центнер ўрнига 30 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган эдилар. Келгуси йил эса шубҳасиз бу рақам орқада қолади. Пахтакорлик шарафини юксак қадрлашга одатланиб қолган колхоз аъзолари бу кўрсаткичларга йил сайин янги рақамлар билан ҳусн киритаверадилар. «Кировликлар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтардилар», деб мадҳ қилинадиган йиллар узоқ эмас.

Ҳамма ердагидек колхозда ҳам Турсунойнинг сафи кенгайиб боряпти. Ҳа, Турсуной ҳақида гап кетганда беихтиёр лочин қиз Инобатни эслайсиз. Ахир у эмасми чўлда бўстон яратишга бел боғлаган мард комсомол. Инобат ҳам опаси каби обрўни, бахтни меҳнатдан топди. У ҳам машҳур механизатор, вафоли ёр, Равшанжоннинг меҳрибон онаси.

Инобат газета ва журнал саҳифаларида Мирзачўлга комсомол йўлланмаси билан келиб, ажойиб меҳнат зафарларига эришаётган чўлқуварлар ҳақидаги мақолаларни қизиқиб ўқиди. Чўлни севиб қолди. Уни Мирзачўл ўз қучоғига чорлай бошлади.

Бир куни кечқурун Инобат опаси билан суҳбатлашиб ўтириб, чўлга кетишга қарор қилганини билдирди.

Синглисининг бундай олижаноб ишга отланаётганидан Турсуной жуда мамнун бўлди, уни маъқуллади, онаси Башорат хола ҳам Инобатни йўлдан қайтармади, қизига саломатлик ва оқ йўл тилаб рози бўлди.

Шундай қилиб, 1961 йилнинг авжи пишиқчилик ойларида Инобат Мирзачўлга қараб йўл олди. Ҳозир бепоён мамлакатимиз бўйлаб шуҳрат ва донг таратаётган Герман Титов номидаги 6-совхозга ўша йили Инобат Охунова каби комсомол йўлланмаси билан бошқа областлардан келган чўлқувар ёшлар жуда кўп эди. Шунинг учун совхоз раҳбарлари комсомол-ёшлардан иборат янги бригада тузишга қарор қилди ва бригадага Инобат бошлиқ қилиб тайинланди.

Мана уч йилдирки, Инобат ўз бригадаси билан чўл бағрида «оқ олтин» етиштираётир. Инобат бу ерда чўл баҳодири Ширин Ниятов билан танишди. 1962 йилда уларнинг никоҳ тўйлари бўлди.

Инобат бошлиқ комплекс механизациялашган ёшлар бригадаси 1962 йилда Мирзачўл шароитида 146 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 24 центнердан пахта ҳосили олишга муваффақ бўлди. 1963 йилда эса гектаридан 30 центнердан пахта ҳосили олинди. Инобат ўз «зангори кема»сида 183 тонна пахта терди.

Бу йил Инобат бригадасида ҳар йилгидан мўл пахта ҳосили етиштирилди. Улар тер тўкиб етиштирилган мўл ҳосилни жадал суръатлар билан йиғиб-териб олиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейига муносиб армуғон тайёрладилар.

Меҳнат билан бахти кулган опа-сингилларнинг энг кенжаси Хайрихон Охунова китобга меҳр қўйган. У 11-синфни битиргач, кутубхонага ишга кирди. Хайрихон опалари билан беҳад фахрланади. У ишдан бўш вақтларида опаларига кўмаклашади. Йиғим-терим пайтларида Хайрихонни гоҳ Турсуной даласида, гоҳ Инобатхон пахта тераётган пайкалда учратиш мумкин. Меҳрибон сингил опаларига рўзғор юмушларида ҳам яқиндан ёрдамлашади.

Чунки Турсуной ва Инобатхон даладан, пахтазордан бери келмайди. Кумуш тонгларни далада қаршилаб, ойдин кечаларни далада кузатади. Бир-бирига меҳрибон, ҳамдард, меҳнатсевар, олий ҳиммат бундай опа-сингилларга ҳавасимиз келади.

Эътибор ОХУНОВА,
Клара ШУКУРОВА,
Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

НОЯБРЬ 21

«Оқ олтин» хирмони

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

Ўрта Осиё иқтисодий райони

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; иккинчи стун — мавсум давомида; учинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта; тўртинчи стун — мавсум давомида)

ЧИМКЕНТ ОБЛАСТИ	0,24	113,01	—	75,94
ҚИРҒИЗИСТОН ССР	0,24	107,85	0,07	110,94
ЎЗБЕКИСТОН ССР	0,63	102,70	0,32	107,68
Туркманистон ССР	1,00	93,60	2,09	99,41
Тожикистон ССР	1,00	92,19	0,83	84,15

Ўзбекистон ССР областлари

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; иккинчи стун — мавсум давомида; учинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта; тўртинчи стун — мавсум давомида)

ҚАШҚАДАРЁ	0,58	117,67	—	130,25
ТОШКЕНТ	0,16	113,59	0,01	114,93
ФАРҒОНА	0,14	108,98	0,08	115,03
АНДИЖОН	0,12	107,54	—	107,83
Сурхондарё	0,54	99,53	—	109,33
Сирдарё	0,60	99,26	0,49	125,86
Хоразм	1,72	96,84	0,79	102,23
Қорақалпоғистон АССР	1,30	95,62	1,26	84,65
Бухоро	1,05	95,02	0,64	80,26
Самарқанд	1,33	88,91	0,49	79,71

Дарға

Узоқбой САРИМСОҚОВ,
«Савай» совхозининг директори, СССР Олий Советининг депутати.

РЕДАКЦИЯДАГИ ўртоқлар мендан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллик тўйига бағишланаётган газетанинг сони учун мақола ёзиб беришни илтимос қилишди. Аввалига мен нималарни ёзсам экан деб ўйланиб қолдим. Ахир, совхозимиз ҳақида анча гаплар айтилган. Фақат ҳозирги замон қудратли механизмлари туфайли ва «зангори кема»лар шарофати билангина элда эътибор топаётганимизни ҳамма билади. Шундай бўлса ҳам яна бир карра машина деҳқоннинг нақадар яқин дўсти эканлиги ҳақида гапиришга қарор қилдим. Ҳа, бу ҳақда гапираверамиз, токи ҳар бир пахтакор машинанинг аҳамиятини тўла тушуниб олсин.

Совхозимиз 1929 йили ташкил этилган. Ўшанда хўжалик ҳаммаси бўлиб бир неча «СТЗ» ва универсалга эга бўлган. Чигит экиш бир ярим ойга чўзилган, барча майдондаги ғўзалар фақат узунасига 2,5 марта парвариш қилиниб, 0,3 марта озиқлантирилган. Ҳар гектар ердан 5,9 центнердан ҳосил олинган. У пайтда деҳқонлар пахта териш машинасини тасаввур ҳам қилолмаганлар. Чунки пахта териш агрегатлари у ёқда турсин, ҳатто кўрак чувийдиган машиналар ҳам йўқ эди.

Мен совхозга 1955 йили келганман. 2-бўлимда агрономлик қилар эдим. Ўша пайтда бўлган бир воқеа эсимга тушиб қолди. Декабрь ойи. Тизза баравар қор ёғиб, даладаги ҳосилни босиб қолган. Пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилмаган. Чаноқлардаги ҳосилни териб олиб, қуритиб давлатга топшириш керак. Пахтани қуритадиган сушилкалар у ёқда турсин, ҳатто четдан келган ёрдамчиларга иссиқ овқат пишириш учун ҳам қуруқ ўтин топиш амримаҳол эди. Бир куни ғўза тупларидаги қорни қоқиб туширииб кўсак тераётган эдик. Ёрдамга келганларнинг бири белидан этакни ечиб улоқтирди-да, жўнаб қолди.

— Ҳой биродар, яна бир оз терайлик, — дедим унга. Сўнг гапирганимга пушаймон бўлдим.

— Эплаган қилади деҳқончиликни, — деди у. — Неча ўн километр жойдан келиб, 2,5-3 ойдан бери лой кечиб, қор чангаллаб пахтангизни териб беряпмиз. Бизнинг ҳам у ёқда ўз хўжалигимиз бор. Бизни сизга боғлаб берган эмас, — деди-ю кетаверди.

У ҳақ гапни айтган эди. Ўша пайтларда ҳар йили четдан неча минглаб ёрдамчилар келишарди. Шундай бўлса ҳам терим 2,5-3 ойга чўзилиб кетарди. Сарф-харажат кўпайиб, ҳосилдорлик кам бўлганлиги сабабли жуда кам даромад қилинарди. Масалан, 1954 йили ҳар гектар ердан 13,7 центнердан ҳосил олинган. Натижада ўша йили совхоз давлатга 600 минг сўмдан кўп зарар келтирган.

Совхоз пахтакорлари олдида ҳосилдорликни кескин кўтариш ва етиштирилган пахтани четдан ёрдамчисиз ўз кучимиз билан териб олиш вазифаси турар эди. Бунга фақат қудратли механизмлар туфайлигина эришиш мумкин эди.

1961 йили совхоз ҳаётида бурилиш йили бўлди. Пахтакорларимиз етиштирилган ҳосилни четдан келадиган ёрдамчиларсиз териб олишга қарор қилдилар. Барча майдонга чигит квадрат-уялаб экилди. Ғўза икки томонлама парвариш қилинди ва машинабоп қилиб ўстирилди. Энг муҳими 5 минг 836 тонна пахта «зангори кема»лар билан териб олинди. Шу нарса қувончлики, 1961 йилдан бошлаб ҳосилдорлик кўтарилиб боряпти, машинада йил сайин кўпроқ пахта терилаяпти.

Мисолларга мурожаат қилайлик. 1962 йили 7 минг 351 тонна пахта машинада териб олинган бўлса, 1963 йили 164 та агрегат бункеридан 13 минг 394 тонна «оқ олтин» тўкилди. Бу — ҳар бир машинага ўрта ҳисобда 82 тоннадан тўғри келади.

Ўтган йили 1 центнер пахта етиштириш учун 1,94 киши-куни сарфланди. Унинг таннархи эса 17 сўмга тўғри келди. Бу, планда белгиланганидан 2 сўм арзон. Натижада совхоз давлатга 2 миллион 60 минг сўм фойда келтирди.

Ўтган йили 5 минг 577 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 27,9 ўрнига 34,4 центнердан ҳосил кўтардик. Йиллик план 20 иш кунида бажарилди. Етиштирилган ҳосил барвақт йиғиштириб олиниши туфайли бу йилги мўл ҳосил учун пухта замин яратилди.

Совхозимиз пахтакорлари бу йил 5 минг 551 гектар майдонда мўл ҳосил тўпладилар. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, 23 май куни ёққан дўл қарийб 2 минг 500 гектар майдондаги яшнаб турган ғўзамизга зарар етказди. Лекин биз химиянинг қуввати ва техниканинг шарофати билан кўчатларни тўла тиклаб олдик. Пахтакорларимиз ўз олдиларига ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» олишни мақсад қилиб қўйишган эди. Далада ҳосил мўл. Шу кунларда 200 та агрегат унумли ишлаб турибди. Механизаторлар бизнинг дарғаларимиз, суянган тоғларимиз. Ҳосилнинг тақдири уларга боғлиқ. В. Жўраев, У. Ашуров, Т. Ғозиев, У. Шаҳзода, Х. Киреева каби механик-ҳайдовчилар 150-250 тоннадан пахта тердилар. Шу кунларда лафзи ҳалол механик-ҳайдовчиларимизнинг диққат-эътибори барча ҳосилнинг 80 процентини машинада териб олиш ҳақида берилган ваъдани бажаришга қаратилган.

Биз бундан кейин ҳам қудратли техникага суянган ҳолда деҳқончилик маданиятини юксалтиравермиз. Ҳосилдорликни тобора ошириб, она-Ватанга мўл-кўл «оқ олтин» етказиб берамиз.

ҒАЛАБАНГДАН ШОДМИЗ, СУРХОНДАРЁ!

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИ ДАВЛАТГА 260 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» АРМУҒОН ЭТДИЛАР

ЗАФАРЛАР ЙИЛИ

Ф. ШАМСИДДИНОВ,
Ўзбекистон КП Сурхондарё область комитетининг биринчи секретари

Республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллик шонли юбилейи нишонланаётган шу улуғ айёмда Сурхондарё область меҳнаткашлари ҳам коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида қувончли натижаларга эришмоқдалар. Областимиз давлатга қоракўл тери, пилла, дон, сабзавот сотиш мажбуриятларини ошириб адо этди. Саноатчиларимиз ҳам давлат планларини муваффақиятли бажариб келмоқдалар.

Сурхондарёликлар тўйга энг катта тўёна — давлатга пахта сотиш планини бажариш билан келдилар. Давлат омборларига 260 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳосилнинг асосий қисми қопқанорсиз ташилди, кўп қисми биринчи сортга қабул қилинди.

Бу ғалаба барча колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ва мутахассисларнинг, шаҳарлик кўмакчиларнинг жонбозлик кўрсатиб қилган фидокорона меҳнати натижасида қўлга киритилди.

Бу ажойиб кун— катта ва шодиёна байрамимиз фақат ўзбек халқинингина байрами бўлмай, шу билан биргаликда Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг ҳам улуғ байрамидир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан илгари Ўзбекистонда саноат жуда кам тараққий этган бўлса, Сурхондарёда саноат тармоқлари мутлақо бўлмаган эди. 1910 йилда Термизда қурилган якка-ю ягона пахта тозалаш заводи бутун область саноатини ташкил этарди, холос. Эндиликда Сурхондарё ғоят тараққий этган, турли-туман маҳсулотлар ишлаб чиқараётган саноатга ҳам эга. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1963 йилда 1940 йилдагига нисбатан 4 марта ўсди. Областимиз ер ости конларига ҳам бой. Жарқўрғон ва Сариосиёда нефть ва кўмир қазиб чиқарилмоқда. Ҳамма районларда ривожланган пахта тозалаш саноатимиз бор.

Қурилиш материаллари саноати тез тараққий этиб бормоқда. Бу йил электр энергияси ишлаб чиқариш 125 миллион киловатт-соатга етказилади. Бу — 1940 йилда ишлаб чиқарилган электр энергиясидан 16 марта ортиқлик қилади. Областимиз озиқ-овқат саноатининг тинмай ривожланиб бораётган жуда кўп тармоқларига эгадир.

Кейинги йилларда капитал қурилиш ишларига ғоят катта маблағ сарфланмоқда. Буни қуйидаги рақамлар яққол кўрсатиб турибди. 1953—1958 йилларда шу мақсадлар учун 1 миллион 594 минг сўм сарфланган бўлса, кейинги беш йиллик ичида 46 миллион 519 минг сўм сарфланди. Бу йил эса капитал ишлар ҳажми 40 миллион 464 минг сўм қилиб белгиланган.

Капитал маблағларнинг катта қисми сув хўжалиги қурилишлари ва янги ерларни ўзлаштиришга сарфланмоқда. Кейинги йилларда областда Учқизил ва Жанубий Сурхон сув омборининг биринчи навбати қурилди.

Шеробод даштида янги ерларни ўзлаштириш учун катта ишлар қилинмоқда. Бу ерда ажойиб поселкалар, ишлаб чиқариш корхоналари қад кўтаряпти. Ҳозир Шеробод даштида янгидан 4 та совхоз ташкил этилаётир. Яқин йиллар ичида яна 10 та янги совхоз вужудга келади. Областда уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилишига тобора кўпроқ маблағ сарфланмоқда. Етти йилликнинг ўтган даври давомида 215 минг квадрат метр уй-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Кейинги йилларда областимиз маркази — Термиз шаҳрининг қиёфаси таниб бўлмаслик даражада ўзгариб кетди. Шаҳарда янги-янги уй-жой массивлари бунёдга келтирилди, мактаблар, маданий-оқартув муассасалари, медицина муассасалари кўплаб қурилди. Етти йилликнинг ўтган даврида шаҳар хўжалигига 20 миллион сўм капитал маблағ сарфланди.

□ □

Сурхондарё областининг колхоз ва совхозлари кейинги вақтда иқтисодий-ташкилий жиҳатдан бақувват хўжаликлар бўлиб қолди. Областимизда пахта ва бошқа экинлардан муттасил ва юқори ҳосил етиштириб келаётган хўжаликлар кўпаймоқда. Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармасида У. Дониёров, Н. Боймуродов ўртоқлар раислик қилаётган ва А. Усмонов ҳамда Э. Ҳусанов ўртоқлар партия ташкилотларининг секретарлари бўлиб турган Жданов номли ва «Меҳнат-роҳат» колхозлари, Денов бошқармасида Ҳайдаров ва Ёдгоров ўртоқлар раҳбарлик қилаётган, Ниёзов ва Мамараимов ўртоқлар партия ташкилотларининг секретарлари бўлиб ишлаётган «Ғалаба» ва генерал Собир Раҳимов номли колхозлар, Сариосиё бошқармасида Омонов, Шарофиддинов ўртоқлар бошчилик қилаётган ва Мусурмонов ҳамда Ҳакимов ўртоқлар партия ташкилотларининг секретарлари бўлиб турган «Коммунизм» ва «Ленинград» колхозлари шулар жумласидандир. Шунингдек, Термиз районидаги «Намуна» колхози, «Ҳазорбоғ», «Сурхон» ва «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозлари ҳам иқтисодий жиҳатдан анча бақувват хўжаликларга айландилар. Бултур колхозларимиз пахтачиликнинг ўзидангина 115 миллион сўм даромад олдилар.

Бундан қирқ йил муқаддам деҳқоннинг бирдан-бир қуроли кетмон билан омоч эди, холос. Бугунги кунда пахтакорнинг меҳнатини машиналар енгил қилиб турибди. Далаларда минглаб машина жавлон урмоқда. Сурхондарёда бир қанча колхоз ва совхозлар, жуда кўп бригадалар 40-45-50 центнердан пахта ҳосили етиштириб, донг таратмоқдалар.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда бўлганидек Сурхондарёда ҳам чинакам маданий революция амалга оширилди. Ҳозирги вақтда областимизда 389 мактаб ишлаб турибди. Буларда 119 минг ўғил-қиз таълим олмоқда. Ҳозирги вақтда Сурхондарё областининг ўзидаги халқ хўжалигининг турли тармоқларида 12 мингдан ошиқроқ инженер, агроном, врач, ўқитувчи ва бошқа касб эгалари меҳнат қилмоқда.

Аҳолининг кенг табақаларига хизмат кўрсатадиган маданий-маиший ва оқартув муассасалари тез кўпайиб бораётганлиги билан фахрланамиз. Бизда 148 клуб ва маданият уйлари, 1 миллион сўмга яқин китоб фондига эга бўлган 200 кутубхона, 172 кино установка мавжуд. Музикали драма театримиз, музейимиз, ҳайвонот боғимиз бор. Областда рус ва ўзбек тилларида чиқаётган область газеталари, 4 та район газетаси, колхоз ва совхозларнинг деярли ҳаммасида радиоузеллар бор, халқ театрлари, маданият университети жамоатчилик асосларида ишлаб турибди.

Сурхондарёнинг саноат ва транспорт корхоналари коллективлари юбилей вахтасида туриб фидокорона меҳнат қилдилар. Юбилей олди мусобақасида 167 корхона, цех, бригада, 35 минг киши қатнашди. Термиздаги 1-қурилиш бошқармасининг комплекс бригада бошлиғи Хуррам Ёқубов, район электр тармоғининг слесари Борис Штапулин, дарё портининг кран машинисти Лиза Хўжаева, Жанубий Сурхон сув омбори қурилишида экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати Борис Тихомиров, Шарғун кўмир конида проходчилар бригадасининг бошлиғи Мамат Муродосилов сингари кишиларнинг номини фахрланиб тилга оламиз.

Қишлоқ меҳнаткаш аҳли ҳам юбилей арафасида зўр жасорат билан меҳнат қилди. Улар колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг жуда кўп нозу неъматларини Ватанга туҳфа этдилар.

Пахтакорларимиз бу йилги қийинчиликларни мардонавор енгдилар. Далаларда мажбуриятга яраша мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирдилар. «Ҳазорбоғ» совхозида Рўзи Давлатов, Иброҳим Ашуров, Денов районидаги генерал Собир Раҳимов номли ва Ульянов номли колхозларнинг Ҳалима Азимова, Қаюм Ҳамроев, Адҳам Орипов, Хушвақт Ҳайитов, Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозининг Ҳанифа Орзиқулова, Нозим Муродов, Шўрчидаги Карл Маркс номли колхозининг Ашур Турдиев, Термиз районидаги Карл Маркс номли колхозининг Имом Бегматов, Шеробод районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Салим Қосимов каби ишбилармон, жонкуяр кишилар етакчилик қилаётган бригадалари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Отамурод Худойназаров, Зиёдулла Қаршиев, Светлана Продан, Галия Хайруллина, Тоғай Абсаматов, Темир Тўраев, Шоймардон Қудратов сингари механик-ҳайдовчиларимизнинг номи бутун республикада машҳур.

Область машинада пахта териш планини ҳам анча ошириб бажарди.

Сурхондарёликлар Ватан омборига 275 минг тонна «оқ олтин» тўкамиз деб олган мажбуриятларини ҳам албатта бажарадилар. Давлат планини бажармаган бирорта район, хўжалик ёки бригада бўлмаслиги учун курашамиз.

Биз КПСС XXII съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари кўрсатмаларига амал қилиб, область экономикасининг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун тагин ҳам астойдилроқ курашамиз.

МЕХАНИЗАЦИЯ ҚУДРАТИ

Бригадамиз аъзолари йил бошиданоқ асосий эътиборни пахтачиликдаги барча ишларни комплекс механизациялашга қаратдилар. Биз юбилей йилида 156 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 41 центнердан хирмон кўтариш шиори остида кураш олиб бордик. Далаларимизда олган мажбуриятимизни ошириб бажариш имконини берадиган миқдорда ҳосил етиштирилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 37,5 центнердан пахта териб олдик.

Ҳосил теримига зўр уюшқоқлик билан киришилди. Машина теримига ажратилган 100 гектар ерда «зангори кема»лар группа методи билан ишлади. Терим айни авж олган кунларда механизаторлар ҳар бир машина билан бир кунда 9-10 тоннагача «оқ олтин» тердилар. Улар машина терими планини салкам бир ойда бажардилар. Мен ўзим мавсумда «ХВС-1,2» агрегати билан 264 тонна пахта тердим.

Биз бу йил Жавод Кўчиев изидан бориб, 43 гектарлик картага қатор орасининг кенглигини бир метр қилиб чигит эккан эдик. Бу тажрибамиз яхши натижа берди.

Пахта етиштиришни комплекс механизациялаш, кам меҳнат ва маблағ сарфлаш туфайли колхозимизда энг арзон пахта етиштирдик. 1 центнер пахтанинг таннархи 13 сўмдан сал ошиқроқ бўлади.

Бригадамиз аъзолари яқин кунларда йиғим-теримни тўла тугаллаб, гектаридан 41 центнердан пахта сотиш ҳақидаги социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан бажаришга интилмоқдалар.

Ш. ҚУДРАТОВ.

Шўрчи бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг бригада бошлиғи.

МЎЛ ВА АРЗОН

Бригадамиздаги саккиз кишининг ҳаммаси механизатор. Пахта майдонимиз 80 гектар. Йил бошида кўп ўйладик, конкрет режалар туздик. Чунки юкимиз оғир, бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳисобига 30 тонна пахта етиштиришимиз керак эди. Бунинг устига еримиз шартли суғориладиган бўлиб, ўтган йили гектаридан фақат 21 центнердан ҳосил олинган эди.

Комплекс механизациялашган бригадамизнинг коллективи қийинчиликлардан қўрқмайдиган, бой тажрибага эга бўлган кишилар. Улар ҳар қандай ишнинг уддасидан чиқа олишларини бир неча бор исбот этганлар. Бу йил ҳам шундай қилишди. Кузда барча майдонга минерал ва органик ўғитлар аралашмаси солиб, чуқур ва сифатли шудгор қилдик. Ғўза парвариши юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилди.

Меҳнатимиз зое кетмади. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтардик. Ҳар бир ишловчи ҳисобига 30 тоннадан пахта етиштирилди. Аҳил коллективимиз гектаридан яна 5 центнердан пахта топширишга сўз берди.

Биз ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олдик. Менинг терган пахтам 160 тоннага етди. Мусобақадошим Ҳолёр Давлатов эса 85 тонна «оқ олтин» терди.

Комплекс механизация ҳосилнинг таннархини арзонлаштиришда асосий омил бўлди. Бир центнер пахтанинг таннархи 7 сўмга тўғри келди.

Биз бундан кейин ҳам техникадан моҳирлик билан фойдаланамиз, унинг мўъжизакор кучини тўла намоён этамиз.

Т. АБСАМАТОВ,

Шўрчи бошқармасидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи.

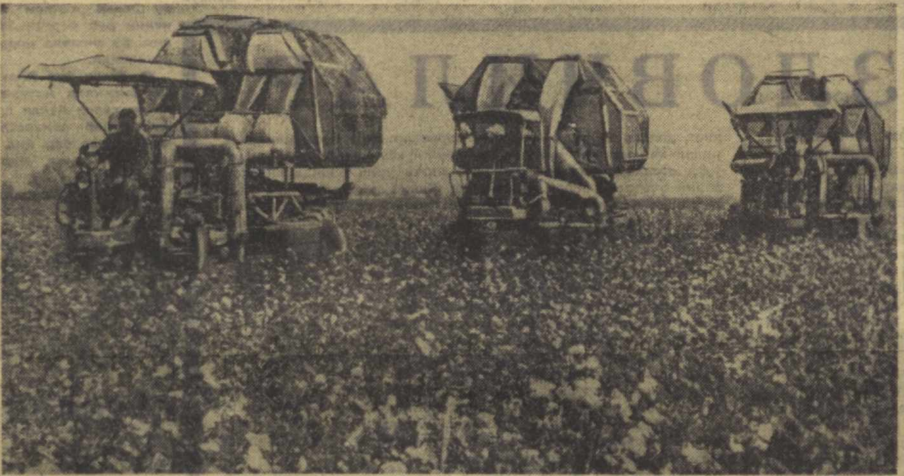

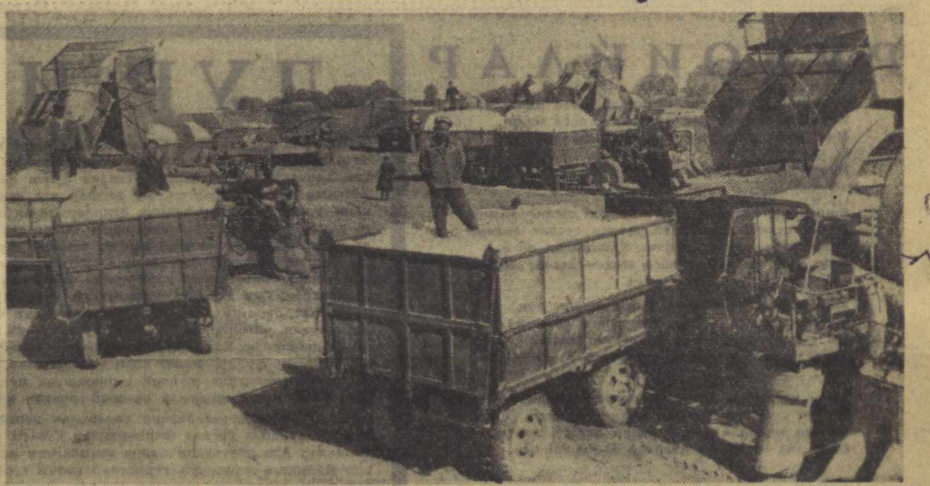

ШЎРЧИ бошқармасидаги «Сурхон» ва Денов бошқармасидаги «Ҳазорбоғ» совхозларининг механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг кўп қисмини машиналарда териб бердилар. Суратда: «Сурхон» совхозининг 4-бўлимида машинада пахта териш ва «Ҳазорбоғ» совхозининг 2-бўлимида машиналарда терилган пахтани тележкаларга ағдариш пайти.

Х. Маматқулов фотолари.

ИНТЕНСИВЛАШ ТУФАЙЛИ

Пахтани халқимиз қадрлаб — «оқ олтин» деб атайди. Хўш, бунинг боиси нимада? Унинг қимматлиги учун шундай деб атайдиларми? Йўқ. Ҳар бир чаноқда чиллаkнинг қоридай ярқираб очилиб турган лўппи пахталарни етиштириш учун деҳқонларимиз сарфлаган меҳнат олтинга тенг бўлгани учун ҳам шундай деб айтадилар.

Маълумки, бу йил баҳор жуда қайсар ва ўжар келди. Артелимиз аъзолари йил бошида Ватан омборларига 7200 тонна пахта тўкамиз деб сўз берган эдилар. Ваъдага вафо қилиш учун олиб борилган курашда жуда кўп қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келди.

Колхозимиз аъзолари 2540 гектар ернинг ҳар гектарида 90 минг туп кўчат бўлишини таъминладилар. Чигитни ерга ташлашдан тортиб, ҳосил пишиб етилгунча бу кўчатларнинг ҳар бирига деҳқоннинг қўли неча бор текканини бир ўйлаб кўринг-чи. Бунинг устига кўкламда кетма-кет ёғиб турган дўл ва сел натижасида қайта-қайта чигит экишга тўғри келди. Ўсимликларни энди тиклаб олганимизда ҳашарот ишнинг белига тепди. Аммо бу қийинчиликлар деҳқонларнинг қатъий иродасини бука олмади. Улар барча майдонларда кўчатни ростлаб олиб, маҳаллий ва минерал ўғитлар аралашмаси билан тўйдириб озиқлантирдилар, ғўза қатор ораларини сифатли культивация қилдилар. Ҳашаротни омонсиз қириб, ғўзаларни маромида қондириб суғордилар.

Мўл ҳосил етиштиришда КПСС Марказий Комитети Пленумининг қишлоқ хўжалигини интенсивлаш ҳақидаги қарорлари йўлимизни ёритиб турди. Пахтакорларга илғор тажриба, қудратли техника, химия мўъжизалари, фан ютуқлари мададкор бўлди. Ҳамма майдонларда мўлжалдагидан ҳам кўп ҳосил етиштирилди.

Пахтачиликдаги бутун ишга колхоз партия ташкилоти, барча коммунистлар етакчилик қилдилар. Йиғим-терим ишлари юксак уюшқоқлик ва ғоят бирдамлик билан олиб борилди. Колхоз партия ташкилоти социалистик мусобақага бош-қош бўлди. Дастлабки кунларданоқ кўпминг килограммчилик ҳаракати қизғин тус олиб кетди. Далада теримчиларнинг унумли ишлашлари учун зарур бўлган моддий-маиший шароитлар яратиб берилди. Мусобақа натижалари ҳар 10 кунда якунланиб, илғорлар рағбатлантириб борилди. Кўпминг килограммчилик ҳаракатига қўшилган 1.000 дан зиёд кишидан 134 киши 8-9 тонна, 250 киши 6-7 тонна, қолганлари 5-6 тоннадан пахта терди.

Машина терими плани ҳам анча ошириб адо этилди. 1785 тонна пахта «пўлат этак»лардан тўкилди. Механик-ҳайдовчиларнинг кўпчилиги 90-100 тонна пахта терди.

Фидокорона меҳнат яхши натижалар билан якунланди. Артелимиз аъзолари улуғ тўйга муносиб тортиқ билан, ёруғ юз билан келдилар. 2540 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил кўтарилди. Колхозимиз азаматлари ҳозиргача давлатга 8000 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» сотдилар. Т. Орипов, Х. Ҳайитов, М. Номозов, Х. Исломов каби жонкуяр раҳбарлар етакчилик қилаётган бригадаларда ҳар гектар ердан 36-37 центнер ҳосил йиғиб олинди. Улар ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун пахтанинг сўнгги мисқолигача териб олмоқдалар.

П. ШАМСИДДИНОВ,
Денов районидаги Ульянов номли колхознинг бош агрономи.

ХИРМОНЛАР

Озод меҳнат мевасидан
Баҳра олмоқ қандай соз...
Бу кун она-ер кўксида
Янги дунё очилган:

Қирлар гўё бир дафина —
Тубидаги лаъл, олмос
Кенг бағрига сиғмагандан
Юзга сачраб сочилган.

Йўқ-йўқ, бундай атамайман
Бу ўхшатиш бўлди кам,
Лаълдек топиб қазиш билан
Келмайди у рўёбга;

Чаноқларда кулиб турган
Оппоқ виқорли пахтам
Бугун сени ўхшатаман
Юлдузларга, офтобга.

Тер тўкишлар эвазига
Ғардсиз яшнаб етишган,
Толалари тошган чаноқ
Тоғнинг оқ лоласидай...

Нурдай пахтам бункерлардан
Тинмай тушгани-тушган
Денгизларга қуюлувчи
Дарё шалоласидай.

Ҳар кун янги бир зўр хирмон
Қорли тоғлар мисоли
Булутларнинг кўксин ёриб
Қуёшга бўй чўзади;

Ўз яратган ҳосилидан
Ўзи ҳайратда қолиб
Ҳосилидай покиза қалб
Ҳосил бўйи ўсади.

Бахт, муҳаббат тўғрисида
Езилажак сар китоб,
«Восток»ларга қанот бўлар
Катта ҳосил хирмони.

Яшил пайкал четларида
Машъалдек оппоқ-оппоқ
Қалқиб бугун, балқиб бугун
Лол қилмоқда Дунёни!

Низомжон ПАРДА.

ЮЗИМИЗ ЁРУҒ БЎЛДИ

Қолоқлик ёмон бўлар экан.

Бу йил қолоқликдан чиқиш ва хижолатдан қутулишга эрта кўкламданоқ чинакам киришдик. Колхозчиларимизнинг бутун фикр-зикри пахтадан юқори ҳосил етиштиришга қаратилди. Барча ички резервлар ишга солинди. Ҳар бир қарич ердан, ҳар бир килограмм ўғит ва ҳар бир томчи сувдан оқилона фойдаланилди. Ғўза парвариши сифатли ўтказилди. Бу ўз самарасини берди. Ҳосил мўл бўлди.

Пахтакорларимиз йиғим-теримни уюшқоқлик билан олиб бордилар. Давлатга пахта сотиш планини бошқармада биринчи бўлиб бажардик. Тайёрлов пунктига ўтган йилдагидан 500 тонна кўп пахта етказиб берилди.

Йиғим-терим даврида белгиланган графикдагидан ҳам кўпроқ киши далага чиқди. Теримда қатнашганларнинг ҳаммаси кунлик нормани ошириб адо этдилар. Кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Хумор Саидова, Зиёда Эргашева, Доно Жўраева, Ойнoвват Тошпўлатова, Ўрозгул Туропова сингари чевар теримчилар ҳозиргача 6-10 тоннадан пахта териб, 2-3 мавсум нормасини бажардилар.

Термиз шаҳрининг меҳнаткашлари ва колхоз қишлоғидаги мактаб ўқувчилари ҳосил йиғим-теримида пахтакорларимизга яқиндан ёрдам бердилар. Бу мадад учун улардан миннатдормиз.

Яна бир неча кундан сўнг социалистик мажбуриятни ҳам бажарганлигимиз ҳақида рапорт берамиз.

Е. ИМОМОВ,

Термиз бошқармасидаги Ленин номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

МУСОБАҚАДОШЛАР

«СУРХОН» — «САВАЙ»

Биз шу улуғ айём йилида Андижон машъали — «Савай» совхози коллективи билан беллашган эдик. Совхозимиз ишчилари ўз мусобақадошлари олдида хижолат тортиб, уялиб қолмаслик учун астойдил меҳнат қилиб, мўл пахта ҳосили етиштирдилар. 3350 гектар майдондан 8500 тоннадан ортиқ «оқ олтин» хирмони кўтариб, давлат планини ошириб адо этдик. Ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

Эшонқул Хоналиев, Қўйли Ҳамзаев, Эсон Ғаффоров каби жонкуяр кишилар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг ишчилари гектаридан 30 центнер ва ундан ҳам ошириб пахта сотдилар.

Бу йил барча пахтакорлар учун катта синов йили бўлди. Баҳорнинг серёғин ва инжиқ келиши деҳқоннинг режаларини рўёбга чиқаришига анча ҳалақит берди, дала ишларини беқиёс даражада қийинлаштирди.

Бироқ, қудратли техникага, ажойиб меҳнатсевар кишиларимизга суяниб, табиатнинг ўжарлигини енгдик, сахий ер бағридаги бойликлардан тўла фойдаландик. Ҳамма ишларимизда техника мададкор бўлди, айниқса йиғим-терим даврида оғир юкимизни енгил қилди. Бу йил давлатдан 27 та янги терим агрегати сотиб олдик. Машина терими зўр уюшқоқлик билан ўтди. 40 процент майдондаги ҳосил «зангори кема»ларда териб олинди. «Пўлат этак»лардан 3200 тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкилди.

План тўлган бўлса ҳам, йиғим-терим суръати сира сусайгани йўқ. Ҳозирги кунларда 6 та терим агрегати бетўхтов ишлаб турибди. Республикамиз ва областимиз хирмонига баракали ҳисса қўшиш учун 3 та кўрак териш, 15 та кўрак чувийдиган машинани ҳам ишга солдик. Ҳосилдан батамом тозаланган ерларда эрта-индин 50 та ғўзапоя юлаДиган агрегат ишлайди. 18 та ҳайдов трактори шудгорга тушади. Барча ютуқларимизга ҳар иккала совхоз ўртасидаги социалистик мусобақа катта мадад берди. Шунинг учун ҳам биз ўзаро социалистик мусобақа байроғини тобора баландроқ кўтараверамиз.

Х. ТОШМИРОВ,

«Сурхон» совхозининг директори.

ОБЛАСТНИНГ ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРИ

Шоймардон ҚУДРАТОВ, Шўрчи бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг бригада бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

Шарватхон МАМАТМУМИНОВА, Шўрчи бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг илғор теримчиси.

Отамурод ХУДОЙНАЗАРОВ, Денов бошқармасидаги «Ҳазорбоғ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

Муҳаббат ҲИКМАТОВА, Сариосиё бошқармасидаги «Ленинизм» колхозининг теримчиси.

Мардон ҚУРБОННАЗАРОВ, Шеробод бошқармасидаги «Янгиобод» совхозининг бригада бошлиғи.

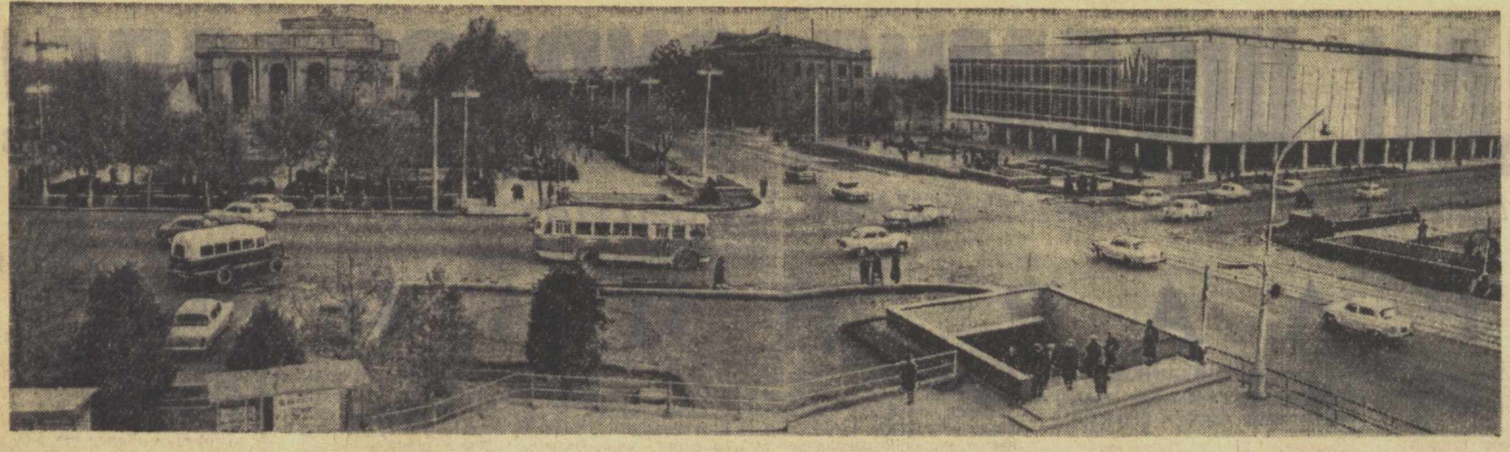

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

ҲИММАТ

Фарғона область, «Партия XX съезди» колхозининг аъзоси Ширинча Абдукаримова тонгда далага чиқиб, эгат оралаб бораётганида кўзи оғзи боғланган халтачага тушди. Халтачада 200 сўм пул бор эди.

Ширинча суриштириб, колхоз кассири Аҳаджон Бойқўзиев бригада аъзоларига аванс бериш учун келганида 200 сўм пулни тушириб қолдирганини билиб олди. Ширинча Абдукаримова пулни дарҳол эгасига қайтарди.

А. ОТАХОНОВ.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

Театр майдонининг ҳусни-жамоли кундан-кунга очилиб боряпти. Байрам арафасида ишга туширилган Марказий универсал магазин Театр майдонининггина эмас, балки республиканинг ҳам кўрки бўлиб қолди. Фотомухбир И. Глауберзон олган суратда Театр майдонини кўриб турибсиз.

ТАБИАТ АЖОЙИБОТЛАРИ

Сернам ўтлоқларда кичик тешикчаларни, уларнинг атрофида эса тупроқ уюмларини кўп учратиш мумкин. Булар лазиус флавус деб аталган майда чумоли-қумирсқалар бажарган «қурилиш»лар изидир. Сариқ лазиус ер остида яшайдиган типик ҳашарот, ер устига деярли чиқмайди, умрини ер ости йўлакчаларида ўтказади. У нима билан овқатланади? Лазиус махсус камераларда шира битини кўплаб сақлайди ва уларнинг ширин чиқиндилари билан овқатланади.

Ғарбий Сибирда лазиус инига қараб туриб, тупроқ уюмлари донадор эканлигига эътибор бердим. Улар катталиги ва шакли жиҳатидан деярли бир-бирига бутунлай ўхшайдиган митти соққачалардан иборат эди. Ер ости йўлкаларидан чумолилар худди шундай соққачаларни тез-тез олиб чиқиб туришарди, бир четга ташлаб яна пастга тушиб кетарди. Бу соққачаларда бир сир бўлса керак деган фикрда чумоли инини қазидим.

Маълум бўлишича, ер остида юрган чувалчанг тасодифан уйиб қўйилган тупроқ остига келиб қолса, чумолилар дарҳол унга ташланишар экан. Чувалчанг хавфдан қутулиш учун қочишга ҳаракат қилади.

Маълумки, чувалчанг тупроқни ютиб, ичаги орқали орқасидан чиқаради ва шу тарзда ўзига йўл очиб боради. Чумолилар чувалчанг орқасидан чиқариб ташлаган тупроқни ташишаётган экан. Улар чувалчангни орқасидан чақиб, ер ости ишларини бажаришга мажбур қилишарди.

Чувалчанг йўли чумолиларга жуда мақбул бўлиб тушди. Митти лазиусларнинг ер қазиб ин қуриши қийин. Чувалчанг йўли эса тайёр тоннель бўлиб, унда қўғирчоқларни ҳам ва шира битларини ҳам жойлаштириш мумкин.

Баъзан чувалчанг ўз таъқибкорларидан қутулиб кетади. Лекин кўпинча чумолилар ин битгач, чувалчангни ўлдириб ейди.

Яқинда шарқи-жанубий Қозоғистон чўлларида саёҳат қилиб юриб яна бир қизиқ нарсага дуч келдим.

Или дарёси атрофидаги текис тақир ерларда тупроқ қаттиқ ва сернам бўлиб, бундай жойларда сакровчи йиртқич қўнғизлар яшайди. Бу қўнғизларнинг қурти чуқурлиги 20-30 сантиметр келадиган деярли тик ин қазийди. Қуртлар ана шу инида қимирламай ўлжа кутиб ётади: жазирама чўлда ҳашаротлар иссиқдан ана шундай инларга кириб бекинишади. Қўнғиз қуртининг узун қийшиқ оғзи яхши ривожланган бўлиб, ана шу органи билан тупроқни кавлайди ҳамда ўз ўлжасини ўлдиради; қурт боши билан худди бел курак каби ташқарига тупроқни отиб чиқаради ва бирор хавф сезилганда ёки пўст ташлаш вақти келганда инини ҳам худди шу боши билан мустаҳкам эшикни ёпгандек беркитиб олади. Ана шундай қуртнинг инида мессор барбатус деган чумолилар кўплигини сезиб қолдим. Бу чумолилар йиртқичнинг инига кириб кетишаётган эди. Улар индан тупроқ ташиб чиқишарди. Атрофдаги тупроққа қараганда, бу ерда иш бир неча кундан буён давом этарди. Мессор барбатус чумолилари ўтхўр бўлиб, деярли чўлда ўсадиган ўтларнинг уруғи билан овқатланади. «Гўшт емайдиган» бундай чумолилар йиртқич қуртнинг инида нима қилишаркин?

Яна инни қазиб кўришга тўғри келди. Тақир ерда тупроқни кавлаш осон, унда ўсимликларнинг илдизи деярли йўқ. Ер ости «қурилишлари»ни бемалол кўрса бўлади.

Инда бўлаётган ишларни қаранг! Чумолилар йўлакчага кириб олиб, қўнғиз қуртига ҳужум қилишган. Кўп сонли рақиблардан қутулиш учун қурт тезлик билан тупроқни қазиб кириб кета бошлаган. Чумолилар ҳам бўш келмай, юмшатилган тупроқни ер бетига ташиб чиқа беришган. Кўп кунлардан буён шу иш давом этган.

Кўпгина чумолилар воқеанинг тугашини кутмасдан, қурт қазиган тик йўлкадан бошқа йўлкалар ва камералар қура бошлаганлар ҳамда ўзларининг асосий инларидан тухумлари ва ғумбакларини ташиб келтира бошлаганлар. Яъни улар янги инининг ҳақиқий хўжайинлари бўлиб олганлар.

Қўнғизнинг қурти-чи?

Дам олмай, овқатланмай, тўхтовсиз ишлашдан чарчаган қурт бир-икки метр чуқурликкача қазиб боради, кейин эса ўлади. Инининг янги эгалари қуртнинг ўлигини олиб чиқиб ташлашади. У ўз ишини бажарди, энди унинг ўлиги ҳам керак эмас.

Бир йилдан сўнг сакровчи қўнғиз қуртининг ини ўрнида чумолиларнинг ҳақиқий ини вужудга келган, у ерда ҳаёт қайнар, бўлиб ўтган фожиадан асар ҳам йўқ эди.

П. МАРИКОВСКИЙ.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ЗАНЖИБАРГА ТУҲФАСИ

ЗАНЖИБАР. «АН-2» совет самолёти Занжибарнинг зангори осмонига парвоз қилди. Бу самолётда Бирлашган Танзания Республикасининг биринчи вице-президенти Абейд Каруме, Занжибар министрлари ва революцион кенгашининг аъзолари учдилар. СССРнинг Занжибардаги консули Г. И. Карлов бу самолётни Абейд Карумега Совет ҳукуматидан туҳфа қилиб топширди.

Тантанали маросимда Каруме бу туҳфа учун ва Совет Иттифоқи томонидан мамлакатга кўрсатилаётган ёрдам учун Совет ҳукуматига қизғин ташаккур айтди. Биз, деди Абейд Каруме, бу туҳфани халқларимиз ўртасида кундан-кун мустаҳкамланиб бораётган дўстликнинг рамзи, деб қабул қиламиз. (ТАСС).

АРАЛАШИШ УЧУН БАҲОНА ҚИДИРМОҚДАЛАР

БРЮССЕЛЬ. 21 ноябрь. (ТАСС). Бельгиялик 800 парашютчи Конгодаги (Леопольдвиль) уруш ҳаракатларида қатнашмоқ учун сигнал кутиб турибди. Ташқи ишлар министрлигининг бу ерда эълон қилинган баёнотида айтилишича, «Бельгия парашютчиларининг биринчи батальони Америка ҳарбий транспорт самолётларида Мерож оролига юборилди, у ерда уларнинг туришига Англия ҳукумати рухсат берди».

Ташқи ишлар министрлигининг баёнотида айтилишича, Стэнливилдаги европаликларни гўё қутқариш мақсадида «Конгодаги воқеаларга аралашиш зарур бўлиб қолур» деган ният билан шундай чора кўрилган.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● Ғарбий Германия ва Ғарбий Берлиндан фақат олти кун ичида 169 граждан Германия Демократик Республикасига қочиб ўтди.

● Англиянинг таниқли жамоат арбобларидан 20 аёл Жанубий Африка Республикасида сиёсий маҳбус хотин-қизлар билан шафқатсиз муомала қилинаётганлигига қарши норозилик билдириб, Жанубий Африка Республикасининг бош министри Фервурдга ва Англия бош министри Вильсонга хат юборишди.

● Нью-Мексико штатидаги Уэко базасидан (АҚШ) «Першинг» типидаги бошқариладиган баллистик снаряд учирилди. Бу снаряд 640 километрча учиб борганидан кейин уни бошқариб бўлмай қолди ва у Колорадо штатидаги Крид шаҳри яқинига ағдарилиб тушди.

● Лиссабон суди саккиз кишини нолегал Португалия Коммунистик партиясига мансуб бўлишда айблаб, 20 ойдан 7 йил муддатгача қамоққа ҳукм қилди.

● Ғарбий Берлинда икки кунлик маневрлар бошланди. Бу маневрларда Франция, Англия ва Америка қўшинларининг 1.560 солдати қатнашмоқда.

● Скопледа 18 ноябрда тўрт балл кучга эга бўлган яна бир зилзила қайд қилинди. Бу — 1963 йилнинг июлидаги ҳалокатли зилзила натижасида бу шаҳар вайрон бўлганидан кейин рўй берган 589-зилзиладир. Бу зилзила моддий зарар етказмади.

● Утган йил Японияда бўлган ёнғинлар натижасида 853 киши ҳалок бўлди ва 8.622 киши куйиб шикастланди. Бу мамлакатда бир йил ичида эллик ярим минг марта ёнғин бўлди.

● Жанубий Таиланддаги Чумгон вилояти қишлоқларидан бирининг яқинида бутун маҳаллий аҳолини қўрқитиб юрган катта тимсоҳ танкка отиладиган гранаталар портлатилиб ўлдирилди. Бу тимсоҳ ҳамиша одамларга ҳужум қилар эди. Улдирилган тимсоҳнинг узунлиги тўрт метрдан ошиқ.

(ТАСС).

АРГЕНТИНА КОМПАРТИЯСИ ОЧИҚ ИШЛАЙДИГАН БЎЛДИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 20 ноябрь. (ТАСС). Аргентина Коммунистик партиясининг бинолари яна очилди ва нормал ишлаб турибди. Компартиянинг ва бошқа демократик ташкилотларнинг фаолияти 1959 йил январида реакцион қонун асосида тақиқлаб қўйилган эди.

Бу реакцион қонун яқинда бекор қилинди.

ИСПАН ФАШИСТЛАРИНИНГ ЗУЛМИ

ЛОНДОН, 20 ноябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Мадриддан хабар беради: Мадриддаги суд 29 яшар механик Мануэль Сорианони Аликанта шаҳрида (Шарқи-Жанубий Испания) махфий коммунистик ячейка ташкил этишда айблаб, 13 йил қамоққа ҳукм қилди.

Сориано махфий ташкилотларда қатнашишда ёки қонунга хилоф пропаганда юритишда айбланиб, ўтган ҳафта суд қилинган 9 кишининг биридир.

ҚУРОЛЛИ АГРЕССИЯ ХАВФИ

ПАРИЖ. 20 ноябрь. (ТАСС). Бельгияда чиқадиган «Газет ван Антверпен» газетасида босилган хабарда айтилишича, «бельгиялик 500 парашютчи Стэнливилга самолётда учиб борганда камида олти соат йўл босиладиган масофада турибди». Шу газетанинг хабарига қараганда, Бельгиядан жуда махфий равишда учиб кетган бельгиялик парашютчилар ҳозирги вақтда Атлантик океаннинг ғарби-жанубий қисмида Англияга қарашли Авлиё Елена ва Мерож оролларида турипшибди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Брюсселдан берган хабарида айтилишича, бельгиялик парашютчилар Америка самолётларида Бельгиянинг Лимбургдаги ҳарбий базасидан учириб олиб кетилган эди. Бельгия миллий мудофаа министрлигига яқин доиралар Бельгия парашютчиларини Конгога яқин районларга юборишдан мақсад нималиги ҳақида бирор изоҳ беришдан бош тортдилар.

Шу билан бирга, Франс Пресс агентлиги Бельгия парламенти депутати, социал-христиан партиясининг аъзоси Антуан Сэнтрэннинг Конгога учиб кетиши олдидан берган баёнотини эълон қилди. Илгари собиқ Бельгия Конгосининг мустамлака маъмуриятида хизмат қилган Сэнтрэн ўзининг шу баёнотида. Бельгия ҳукуматини Европа мамлакатларининг Стэнливилдаги гражданларини «қутқариш» баҳонаси билан у ерга парашютчилар юборишга даъват қилди.

РУБОИЙЛАР

Одамнинг кифти тоғ кўтаради, деса ишон,
Кафтида бўстон, боғ кўкаради, деса ишон.
Минг-минг юлдузнинг ҳароратига тенг қалб тафти —
Нурли қуёшни чароғ этади, деса ишон.

□ □

Ерингнинг қадрига етиб жон-жон десанг арзир,
Доимо севиб, ҳурматлаб, жонон десанг арзир.
Ҳайронман: не учундирки, ўхшатасан ойга,
Йўқ, уни тенглаб қуёшга жаҳон десанг арзир.

□ □

Ҳа, бу олам чексиздир, унинг поёни йўқ,
Кичик зарраси — ернинг тўлиқ аёни йўқ.
Юз тилсимидан очдик эндигина бирин,
Ҳали тўқсон тўққизин ҳеч-ҳеч баёни йўқ.

□ □

Қуёш тоғу тош ортидан балқиб чиқади,
Денгиз суви таг-тагидан қалқиб чиқади.
Қайдан чиқса ҳам энг аввал олам кўзгуси,
Сизу биз — инсон қалбига боқиб чиқади.

□ □

Олам остонаси ҳам, эшиги ҳам ер эмасми?
Инсонлар йўргаги ҳам, бешиги ҳам ер эмасми?
Айтганлар, айтяптилар, айтадилар яна кўп бор,
Жон-тан, жисмимиз мангу тўшаги ҳам ер эмасми?

□ □

Одамлар яхшиликни бир-биридан ўрганади,
Е сендан, балки мендан, ўз ёридан ўрганади.
Фарқи йўқ яхшиликка сира ҳам катта-кичикнинг,
Баъзида қари ёшдан, ёш қаридан ўрганади.

□ □

Қалби оташ дўст қадамида куч-қудрати яширин,
Жон-тан туташ ёр жилвасида сабр-хислати яширин.
Неки бордир, инсон олдида ожиз — ҳарчоқ таъзимда,
Олам сирида — инсонлар ақл-ҳикмати яширин.

□ □

Бир илтифот-чун душманга парвона бўлиш ақлданмас,
Бир аччиқ сўз-чун дўст-ёрдан бегона бўлиш ақлданмас,
Денгиз тубидан ҳеч жой ололмас хас енгил бўлгани-чун,
Бир кўришданоқ, у нодон, бу доно дейиш ақлданмас.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

БАХТЛИ КЕКСАЛИК

Мамлакатимизда меҳнаткашларга ғамхўрлик қилишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Буни Қува районидаги колхозчиларга пенсия тўловчи колхозлараро кенгаш фаолиятида ҳам яққол кўрамиз.

Утган бир йил ичида бу кенгаш 3806 кишига 205 минг сўм нафақа берди.

Колхозлараро кенгашнинг ташкил этилиши билан пенсионерларга анча қулайликлар яратилди. Илгари пенсионерлар нафақани колхоз идорасидан ўзлари бориб олишар эди. Эндиликда пенсия пуллари хонадонларга етказиб берилмоқда.

Колхозларда пенсионерларга бериладиган нафақа миқдори ҳам ортиб бораётир. Ҳозир райондаги деярли ҳамма колхозларда йиллик даромаднинг 2-2,5 ва ҳатто 3 проценти пенсионерлар учун ажратилмоқда. Жумладан, «Коммуна» колхози шу йилнинг ўзидаёқ йиллик даромаднинг 3 процентини, М. Горький номли колхоз 2,6 процентини пенсия фондига ажратди. Район колхозлари бўйича бу йил пенсия тўлаш учун жами 431508 сўм фонд ажратилди.

Пенсионерларга нафақанинг вақтида етказиб берилиши колхоз раҳбарларига ҳам боғлиқ. Улар бериладиган пенсия ҳақларини ўз вақтида кенгаш ҳисобига ўтказиб туришлари керак. Афсуски, бундай қилмаётган колхоз раҳбарлари ҳам бор. Масалан, Киров номли колхозда кўпинча шундай қилинмоқда.

Пенсионерларга хизмат кўрсатишни янада яхшилашга, бу соҳадаги мавжуд етишмовчиликларни тугатишга тўла эришишимиз лозим.

А. ҲАСАНОВ,
Қува район колхозлараро пенсия тўлаш кенгашининг раиси.

ДУР ИЗЛОВЧИЛАР

Эрталаб соат тўққиз. Кеч куз. Киотонинг жануб томонидаги Аго қўлтиғида сув шундай совуқки, ҳар қандай кишини ҳам сескантириб юборади. Шундай бўлса ҳам ўнлаб қизлар денгизга ишга чиқишган. Бу қизлар шу қадар ориқ, кичкинаки, уларни болалар дейсиз. Эгниларида оқ кўйлак, бошларига рўмол ўрашган. Улар вақт-вақти билан сувдан чиққанларида рўмол ўраган бошлари лангар ташлаб турган ёғоч бочкалар ёнидан кўриниб қолади. Қиз сувга тушар экан, ҳар сафар қўрқа-писа бочкага бир уриб қўяди. Бу билан у худодан омад тилагандек. Сув юзасига чиқишганда улар шу ерда дам олишади. Кислород приборисиз 18 метрга қадар чуқурликдан ушлаб чиққан чиғаноқларини ҳам шу ерга қўядилар. Қизларни «ама» дейишади. Улар ёш чиғаноқларни ушлаб, кейин улардан дур етиштирадилар. Фақат япон қизларигина, Японияниг фақат шу қисмидагина шундай машаққатли меҳнат қила оладилар. Улар эпчил, чидамли ва сабр-тоқатли қизлар.

Улар ўн ёшданоқ баланд қоялардан денгизга сакраб, ана шундай ҳунарга ўргана бошлайдилар. Сўнгги вақтларга қадар «ама»лар Аго қўлтиғида каноп шимдагина ишлар эдилар. Лекин Японияга жуда кўп туристлар келиб турганлигидан, қирғоқ бўйи сувларида кемалар тез-тез қатнаб турганлигидан ҳамда ҳужжатли ва саргузашт фильмлар суратга олинганлигидан улар ўзларини ёт кўзлардан асрайдиган бўлиб қолдилар. Бироқ оқ кўйлак қизларни туристлардангина эмас, балки акулалардан ҳам асрайди. Акулалар тўдаси пайдо бўлганда бир қимирлаб қўйишнинг ўзи кифоя: акулалар сирли оқ рангдан қўрқиб орқага қайтиб кетади. Лекин баъзан «ама»лар сувдан қип-қизил қонга беланган дугоналарини қирғоққа олиб чиқиб қоладилар.

Бу жойларда ҳеч ким қўшиқ ҳам айтмайди, ҳеч ким буйруқ ҳам бермайди. Сув юзасида пайдо бўлган қисқагина дақиқаларда «ама»лар қўлтиқ қирғоғига қарайдилар. У ерда думалоқ қалпоқ кийган ва устига накидка ташлаган кишининг ҳайкали қад кўтариб туради. Бу Микимото. Японияниг бундан ўн йил муқаддам вафот этган бу миллий қаҳрамони табиат ва денгиз билан олишиб ғолиб чиққан. Микимото «чин» дурдона изловчи бўлиб, бу дурлар баъзи чиғаноқларда ўзининг бутун гўзаллиги билан кўзга ташланиб туради. Лекин шундай ҳам бўладики, дур изловчи бир йил давомида чиғаноқлардан атиги биттанигина тополади, холос.

Микимото дурлар безовталанган устрица қобиқларига бирор қум донаси ёки бошқа бир нарса кириб қолганда туғилишини биларди. Устрица ўзини ҳимоя қилиб, бошқа жисмни дарҳол қамраб олиб, секин-аста ажойиб шарча — дур ҳосил бўлгунга қадар шаффоф модда қатламини тўплай бошлайди.

Мана шулар ҳақида Микимото узоқ ўйлади. Инсон бу процессни такомиллаштира оладими? У ишни чиғаноқларнинг ичига ихчам, чиройли ишланган Будда ҳайкалчаларини солиб қўйишдан бошлади. Устрицалар уларни дур тупуклари билан қоплай бошлади. Микимото эса бу безакларни тумор тариқасида сота бошлади. Лекин булар уни қониқтирмади. Микимото шу нарсанинг сирини очгунга қадар ўн беш йил ўтиб кетди. Қимматбаҳо шарча, яъни дур олиш учун чиғаноқнинг дарчалари орасига нимани беркитиш мумкин? Қум донаси ёки соч толаларичими? Ёки кўз илғамас тош парчаси, бир томчи қўрғошинми? Дурнинг туғилишини кутиб туриш учун чиғаноқларни қаерда асраш мумкин? Уларни бу жойларда Японияниг қирғоқларига эсиб турадиган шамоллар, оқимлар, тўфонлардан қандай ҳимоя қилиш мумкин?

Микимото чиғаноққа «керакли нарса»ни қўя билди. Бир кун у чиғаноқни ёриб кўриб, қимматбаҳо шарча топди. Бошқа чиғаноқда ҳам дур бор экан. Эрталабнинг ўзида беш дона дурга эга бўлди.

Эндиликда Аго ва Тобо қўлтиқларида минглаб «ама»лар сувга шўнғиб дур чиғаноқлари териб, Микимотонинг бадавлат ворисларининг бойлигига бойлик қўшмоқдалар. Утган йили етиштирилган дурлар уларнинг пўлат сандиқларига 47 миллион доллар қўшди. Микимото ворисларининг атом марказларидан ҳам махфий тутилган уч минг фабрикаси бор. Цехларга узун столлар қўйилган. Ҳар бир ишчи ўрни олдида чиғаноқларни очадиган асбоб ўрнатилган. Кейин қисқич ва қайчилар ёрдамида чиғаноқлар сал кесилиб, уларга сирли субстанция — бошқа чиғаноқ тўқимасининг бир бўлаги билан дурнинг моясн қўйилади. Расмий фикрлар ана шундай. Лекин у шундай оддийки, унга ишонгингиз келмайди. Микимото дурнинг туғилиш сирини ўғилларигагина очди. Ҳатто фабрикада ишлайдиган аёллар ҳам уни билишмайди. Улар фақат бир нарсани биладилар: қайта ишланган чиғаноқлар денгиз суви солинган челакларга ташланади. Сўнгра устрицалар катта питомникларга олиб кетилади. Бу ерда солларга боғлаб қўйилган тўқима саватларда дурлар «етила бошлайди». Уларни бир жойдан иккинчи жойга, яъни шамол бўлмайдиган, денгиз суви оқмайдиган ва довул бўлмайдиган жойларга кўчириш осон. Орадан уч-тўрт, беш йил ўтгандан кейин, яъни ушланган устрицанинг ёшига қараб дур туғила бошлайди. Сунъий дурни денгиз тубидан тасодифан топиб олинган дурдан рентген нурлари ёрдамигина ажратиб олиш мумкин.

Кун пешинга келиб ниҳоятда исиб кетди. «Ама»лар ишларининг ярмини қилиб бўлдилар. Улар бир пиёла чой ичиб олиш ёки бир тилим тарвуз ейиш учун ҳар икки соатда танаффус қилиб, ярим соат дам оладилар. Лекин эринчоқлик қилиш ярамайди. Яна ишга киришиш керак. Узига бир оз тузук бўлганларнинг қайиқлари бор. Бу қайиқлар уларнинг ортидан сузиб юради. Эркак «ама»ни арқон билан боғлаб, унинг сувга шўнғиши ва сув юзасига чиқишига ёрдам беради. Бу вақт ва кучни тежайди.

Қизлар неча қайталаб сувга шўнғийдилар, сузиб чиқадилар. Устрицали чиғаноқларни ёғоч бочкаларга ташлаб, яна денгиз тубига тушадилар. Бундан олдин Микимото ўргатганидек, ўпкага зарар етказмаслик учун чуқур нафас олиб оладилар.

Улар эрларини шу ердан, денгиз қирғоғидан топадилар. Улар қайиқларда кузатиб юрган кекса «ама»ларнинг ўғилларидирлар. Улардан бундан кейин ҳам ишлайсизларми? деб сўрашнинг ҳожати йўқ. Жавоб ҳар доим ижобий бўлади. Зотан, бошқа илож ҳам йўқ. Мавсум ҳам атиги юз кунга яқин давом этади. «Ама»лар пул ишлаб оладиган пайт йилига атиги 100 кун холос. Ҳадемай «ама»лар ҳам кексайиб қолиб ерда ҳаёт кечирадиган бўлиб қоладилар. Устрицалар учун мўлжалланган питомникларда иш топилса уларнинг омади келган бўлади.

«За рубежом» журналининг 1964 йил, 46-сони.

МОСКВАНИНГ ЁЗИ ТОШКЕНТДА

СИНОПТИКЛАРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Синоптиклар Тошкентда шу кунлардаги об-ҳавонинг қилиқлари тўғрисида гапириб, ҳақиқатан бу Москва ёзига ўхшайди, дейишди. Москва атрофида ёзда одатда худди шундай температура бўлади.

Ўзбекистон пойтахтида шу кунларда кузнинг охири эканлигини кўрсатувчи битта белги, у ҳам бўлса, дарахтлар баргининг сарғайиб қолганидир.

21 ноябрь эрталаб температура кўтарилиб 21 градусга етди. Лекин шу нуқтада туриб қолмай, аста-секин яна кўтарила берди. Республиканинг жанубида эса бундан бир кун олдин ҳарорат 29 градусга ҳам етган эди.

Тошкент об-ҳаво бюроси узоқ муддатли прогнозлар секторининг бошлиғи А. Г. Аванесова ЎзТАГ мухбири Е. Майоров билан суҳбатда бундай деди:

— Бу камдан-кам учрайдиган ҳодиса эканлиги шубҳасиз. Мана менинг олдимда кейинги 80 йиллик кузатишлар тўғрисидаги маълумотлар турибди. Ноябрь ойининг иккинчи ярмида мана шундай об-ҳаво илгари уч марта — ўн тўққизинчи, йигирма иккинчи ва қирқ еттинчи йиллардагина рўй берган эди. Ҳозир ҳар кунги ўртача температура нормадагидан 7-8 градус ошиқ.

Биз республикамиздаги бу аҳволга таажжубланмасак ҳам бўлади. Шу кунларда мамлакатнинг кўпчилик районларида ҳам аҳвол шундай, Ўзбекистонда об-ҳавонинг ҳозиргидай бўлишига сабаб шуки, жанубий кенгликлардан бизнинг республикамизга жуда кўп иссиқ ҳаво келиб турибди. Яна бунинг устига ҳаво жуда қуруқ, қуёш нурини тўса оладиган булут ҳам йўқ.

— Бунақа роҳатижон ҳаво яна узоқ давом қиладими?

— Узоқ давом қилади деб айтиш қийин. Москва ёзи Тошкент кузида яна икки-уч кун меҳмон бўлиб туради, сўнгра эса температура пасая бошлаши мумкин.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР * РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

22 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 — Тонгги концерт. 7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт (ўзб.). 9.25 — Кичик концерт. 10.10 — Пионер эрталиги (ўзб.). 10.30 — Шарқ халқлари куйлари. 11.15 — Янги фильмлар. 11.30 — Куйлардан қўшиқларга. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.30 — Хатларга жавоб (рус.). 15.20 — «Қутлуғ қон» (Ҳамза номли театр спектакли). 17.30 — «Дўстимнинг ёшлиги» (радиопостановка, рус.). 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 19.20 — Концерт (қўриқ ерларда ишловчилар учун). 20.00 — «Юность» радиостанцияси (Москва). 21.15 — Концерт (уйдагилар учун). 22.00 — Дунё харитаси олдида (ўзб.). 22.10 — Эстрада концерти. 23.10 — Дам олиш концерти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Гуллаб яшна, жонажон республикам!** (адабий-музикали эшиттириш). 12.30 — **Сен етим эмассан** (бадиий фильм).

Рус тилида: 13.50 — **Топтишко** (мультфильм). 14.00 — **«Торпедо» (Кутаиси) — «Волга» (Горький) командалари ўртасида футбол.** 17.00 — **Стёпа тоға-милиционер. Серенгетиялик киноюлдузлар.** 17.35 — **Телевизион янгиликлар.** 17.50 — **Новости дня** (киножурнал). 18.00 — **Тошкент баҳори** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 18.10 — **Шодлик қўшиқлари.** 18.40 — **Телевизион янгиликлар.** 18.55 — **Ойнадан ўпкалама.** 19.15 — **Совет Ўзбекистони** (киножурнал). 19.25 — **Аския** (ҳужжатли фильм). 19.35 — **Қуёш ўлкаси қўшиқлари** (концерт).

Рус тилида: 20.35 — **Мафтунингман** (музикали кинокомедия). 22.05 — **Шу байрам оқшомида** (учрашувлар, танишувлар, табассумлар).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/XI да кундуз **Севилья сартароши,** кечқурун **Катта концерт.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/XI да кундуз **Хатарли йўл,** кечқурун **Мирзо Улуғбек,** 24/XI да янги спектакль **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/XI да кундуз **Ўғил уйлантириш,** кечқурун **Ишқинг билан,** 23/XI да **Кимга тўй, кимга аза.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 22/XI кеч соат 8 да **Хоразм ансамблининг концерти.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 22/XI кундуз соат 1 яримда 7, 11-синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича **«Музикани қандай эшитиш ва тушуниш керак»** деган темада **концерт-лекция.**

24, 28/XI да **Хоразм ансамблининг концертлари.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров гастроллари ва Ўзбек цирки артистларининг томошалари.** Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да.

КИНО

Саҳро устида осмон — «МОСКВА» (кундуз соат 4 ва кеч 10 да), «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 1 ва 3 да), «ИСКРА» (кеч 9.50 минут ва 10 яримда), «ВОСТОК» (кичик залда кундуз ва кечқурун).

Жерминаль — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, кеч 6 ва 8 да), «ЧАЙКА» (кеч 7, 9 ва 10 яримда), «СПУТНИК» (кундуз 12, 2, 4, кеч 8 ва 10 да), «ВОСТОК» (кундуз 1, 3, 5 ва кеч 9-45 минутда), «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гамлет (1 ва 2-серия) — «МИР» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАХИМОВ номли (кундуз 1, 4 кеч 7 ва 10 да), «ИСКРА» (кеч 8 ва 9 да), НАВОИЙ номли (кундуз 5 да).

Девортешар — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, 11-45 минут ва кеч 9-45 минутда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 4 да).

Рус ўрмони (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (кеч соат 6-45 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 да), «ЧАЙКА» (кундуз 4 да), «ВОСТОК» (эрталаб 10 ва кеч 6 да), «ДРУЖБА» (кундуз 5 ва кеч 8 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз 5, кеч 6 ва 9 да), «ИСКРА» (кеч 7 гача).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС — 64543.
Р. 02493 Н. Б. 272.